

UJ KELELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

3.00 FONT

TEL-AVIV, 1976 MÁJUS 21., PÉNTEK

8471. szám

RABIN MINISZTERELNÖK:

FELADUNK NAGY TERÜLETEKET BÉKE ELLENÉBEN

A hatnapos háboru előtti vonalakhoz azonban nincs visszatérés — Jelenleg egyetlen arab vezető sem hajlandó megbékélni Izráel létezésével — A PFSz-szel való tárgyalás nem reális

„Izráel hajlandó területi engedményekre béke ellenében és készen áll arra, hogy jelentős részeket visszaadjon a hatnapos háborúban elfoglalt területekből. De nem hajlandó visszatérni az 1967 június 4-i határvonalakhoz. Sajnos, még mindig nincs egyetlen arab vezető sem, aki hajlandó lenne igazi békéről tárgyalni Izráellel biztonságos határok alapján, amelyek nem azonosak és hasonlóak a jelenlegi vonalakhoz” — mondotta Jicchák Rábin miniszterelnök tegnap a Haifa-környéki középiskolai diákok előtt megtartott előadásában.

MAJD MÁJUS 30-ÁN...

Ma nem lehet összehasonlítani Egyiptom hadászati megerősödésének ütemét a szíriai fegyver-

kezés és katonai készülődés tempójával. „Ha nem írtuk volna alá az átmeneti egyezményt, amelynek nyomán létrejött az új, sajátos politikai helyzet Egyiptomban, úgy gyorsított ütemű hadászati készülődés szemtanúi lennénk és nem azt látánk, hogy Egyiptom kötelező és továbbshzolgáló katonái száma csökkent” — jegyezte meg.

A Jordánia és Szíria között kialakuló együttműködést elemezve, Rábin azt fejtette, hogy Szíriát katonai mérlegelések vezetik, míg Jordánia politikailag akar szalonképessé válni az arab világban, egy olyan szélsőséges állam révén, mint Szíria. Háború kirobbanása esetén ez az együttműködés még szorosabbá válhat. Rábin kijelentette, hogy nem lehet jóslatokba bocsátkozni, mikor tör ki háború. A maga részéről azonban szükségesnek ta-

lálja a készültség, az éberség fenntartását.

Egy gimnazista az iránt érdeklődött, vajon Izráel hajlandó lesz-e elismerni a PFSz-t, ha az szintén elismeri Izráel államát.

A válasz: Ez teljesen elméleti jellegű kérdés. A terrorizmus egész felfogása ugyanis arra épül, hogy tagadják Izráel államának pusztá létét, mert a zsidókban csak vallási csoportot látnak és nem népet amelynek joga van önrendelkezésre és saját államára. Abban a pillanatban, ha a terrorizmus feladja ezt a palesztinai doktrínát, egyben megszűnnek terrorizmusként létezni is. És ha nem lesznek azok, akkor beszélünk. Addig azonban nem látszik reális lehetőség a tárgyalásra.

Rábin érintette a települések, a Peresz hadügyminiszterrel való kapcsolata, valamint a jorédek ügyét is és kijelentette, hogy azok, akik kíváncsiak Izráelről, az ő szemében „szökevények”, akik elhagyják az állam létesítésért folyó zsidó háború frontját. „Nem kell elködsíteni a tényeket, hanem erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a jorédek hazatérjenek” — mondotta.

Ideon Ráfáel közölte:

8 pontból álló izráeli béketerv

Közös arab-izráeli békealap — Csökkentik a fegyverkezési versenyt

A hadállapot megszüntetésére vonatkozó javaslat keretében Izráel felvetette azt a tervet, hogy a közelkeleti államok kölcsönösen korlátozzák a fegyverkezést, szüntessék be a fegyverkezési versenyt és az így megtakarított összegek egy részét finanszírozzák a helyi békefejlesztési alapba. Az alap megalakítását segélyezésére is szólálna.

A részleteket Gideon Ráfáel, Izráel londoni nagykövete hozta

MOTA GUR:

Egyiptom és Szíria betartja az egyezményt

„A jom-kipuri háboru óta Egyiptommal és Szíriával aláírt egyezményeket alapjában véve betartják és ezideig nem volt semmiféle ok arra, hogy a megállapodások felragasztásának” — mondotta Mordecháj (Mota) Gur vezérkari főnök a tel-avivi egyetem diákjai előtt.

Gur tőbörök hozzátette, hogy ha időnként felmerülnek bizonyos ügyek, amelyek tisztázásra szorulnak, úgy azokat érdembelleg vizsgálják. „Eppen ezért tehát felelőtlenség lenne az egyezmények nyomán kialakult kapcsolatokat lerombolni, amikor lényegében valamennyi fél betartja a megállapodásokat.”

Ujabb UNO-javaslat:

„IZRÁELNEK TIZ ÉV UTÁN KI KELL
VONULNIA A TERÜLETEKRŐL”

Az UNO-közgyűlés különbizottsága a Biztonsági Tanácsra bizza a határozat végrehajtását — Izráel megtagadta minden együttműködést az ellenséges többségű bizottsággal

New York. (Reuter). — Izráelnek legkésőbb tíz évvel a hatnapos háboru után ki kell ürítenie az akkor elfoglalt területeket. Legalább is ezt javasolja a Biztonsági Tanácsnak az a husztagu különbizottság, amelyet az UNO közgyűlés a múlt év novemberében létesített „a palesztinai nép megrendíthetetlen jogainak érvényesítésére”.

A bizottság a javaslatok sorát dolgozta ki és mindenekelőtt felszólítja a Biztonsági Tanácsot, szajjon meg időrendet az „izráeli megszálló csapatok” kivonulására, legkésőbb 1977 június 1-ig. Amint az izráeli csapatok kivonulnak, az UNO vegye át a területeket, még pedig az Arab Liga közreműködésével és ezután átadja azokat Jászser Árífának, a palesztinai nép képviselőjének.

Egy további javaslat szerint a Biztonsági Tanácsnak előbb gondoskodnia kell az 1967-ben

nyilvánosságra. Ugyancsak felvetette Izráel azt az elgondolást, hogy csökkentse a nagyhatalmak szerepét a Közelkeleten és ezzel tegye lehetővé a megállapodást Izráel és az arab államok között.

A nyolc pontból álló béketerv keretében vetette fel Izráel ezeket a javaslatokat, amelyeket eljuttatott néhány nagyhatalomnak, köztük Amerikának és Angliának. Az izráeli terv az ellenségesség és minden erőszakos cselekedet megszüntetését javasolta, továbbá a terroristák támogatása és a gazdasági, valamint politikai háboru megszüntetését. A megállapodást aláíró közelkeleti államok kölcsönösen elismernek egymás szuverenitását és területi épségét. Izráel csapatai visszavonulnának a tárgyalások útján megállapított és elismert határokrá.

Ráfáel nagykövet politikai szerkesztőknek adott beszámolójában mondta el ezeket, azt han-

gotatva, hogy csupán elgondolásokról van szó és nem részletesen kidolgozott tervről.

Jeruzsálemben tegnap a külügyminisztérium köréi arra utalt, hogy Izráel már többször felvetett ilyen gondolatokat, többek közt legutóbb a hadállapot megszüntetéséről szóló puhatolózó tárgyalásoknál. Nem került sor részletes béketerv kidolgozására, mert az arabok még csak előkészítő tisztázásra sem voltak hajlandók.

Fatach-csoportot
tettek ártalmatlanná

A biztonsági hatóságok a közelmúltban a Fatach terrorizmus vezető sejtjét gőnyöltették fel Chevron területén. A terrorcsoport tavaly novemberben politikai helyzetet el egy UNO-utó alatt Jeruzsálemben és egy hónappal később egy fővárosi fűszerüzletben.

GISCARD FRANCIA CSAPATOKAT
AJÁNL LIBANONNAK

Három francia hadihajó indult Alexandriába

Washington (R. IFP). — Valéry Giscard d'Estaing francia elnök amerikai látogatása lezáró sajtóértekezletén kijelentette, kor-

mánya hajlandó csapatokat küldeni Libanonba, amennyiben ezt az új elnök, Elias Szarkisz kívánja.

Giscard sürgette a közelkeleti béke létrehozását „Európa és Amerika közös erőfeszítései útján, eszmészerűen folytatva a Szovjetunióval is”. Franciaország hajlandó résztvenni a béke garatálásában.

A nyilatkozattal egyidőben jelentik a francia Toulon kikötőből, hogy a francia flotta három hadihajója — a Clemenceau repülőgépanyahajó, a Suffren rakétás fregat és a Rhin segédhajó — látogatásra indult Alexandriába. Előző hírek úgy szóltak, hogy a hadihajókat szükség esetén Libanonban irányítják.

Ujabb települések
Pitchát Ráfiáchnál

Az elkövetkező két évben további 8—9 új települést létesítenek Pitchát Ráfiách övezetében. A terv szerint 5 települést Ráfiách körzetében, míg négyet a gázai sávban készülnek felállítani.

A telepítési terveket jóváhagyták az illetékes tényezők és jelenleg kizárólag költségvetési korlátozások akadályozzák a végrehajtás gyorsabb ütemét.

A mély fájdalomtól megrendülten tudatjuk felejtetetlen drágánk,

Fettman Málká-Margit 1917

Nagyvárad — New York

hosszú, kínos betegség után bekövetkezett idő előtti elhunytát. Kiválóan jóságos lényének áldott emlékét örökre szívünkbe zárjuk.

Férje: Fettman József, édesanyja: öz. Grünwald Ignácné, leánya: Lorraine, veje: Strauss Steven, unokái: Jeffrey és Scott, huga: Barnett Irén, fivére: Tibor és a rokonság

ALDOTT LEGYEN EMLÉKE

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagyanánk, dédanyánk, testvérünk, sógornónk

LEIB REGINA

szül. ABRAHÁM
Medgyes — Akkó

néhány nap után követte férjét. Temetése ma, 1976 május 21-én déli egy órakor az akkói temetőben. Külön autóbusz indul Haifáról fél 1 órakor az Armon mozitol.

A PORIG SUJTOTT CSALÁD

A kelet-jeruzsálemi zavargások nyomán ADMINISZTRATIV LETARTÓZTATÁSOK

A Héber Egyetem diákszövetsége „tehetatlansággal” vádolja a főiskola vezetését az arab diákokkal szemben

A biztonsági hatóságoknak szándékukban áll a kelet-jeruzsálemi zavargások során őrizetbe vett gyanúsítottak jelentős részét adminisztratív letartóztatásba helyezni. A letartóztatottak között van az Á-Sááb lap újsztító szerkesztője is.

A tegnapra virradó éjszaka időközben 7-től 15 napig tartó letartóztatási végzést bocsátottak ki a szerdán őrizetbe vett 77 gyanúsított ellen. Ezek közül 32-t a zavargások idején fogtak le, míg 45-öt különféle uszító tevékenység miatt tartóztattak le. A csütörtökre virradó éjszaka további 15 letartóztatás történt Kelet-Jeruzsálemben államellenes lázítás címen.

Az ITIM beszámolója szerint tegnap reggel az üzletek nagyrésze kinyitott Jeruzsálem keleti részében, jóllehet nem valamennyi. Az iskolákban még részleges tanulmányi sztrájk folyik.

A jeruzsálemi Héber Egyetem diákszövetségének tegnap sajtófogadást tartott, amelyen azon nézetének adott kifejezést, hogy még jobban elmérgesednek a viszonyok a zsidó és arab egyetemisták között, amennyiben az egyetem vezetősége nem fogantatja határozott politikát.

„Attól tartok, hogy a szerdai véres összecsapás zsidó és arab diákok között, csak a kezdet volt. Különösen Scopus-hegyen, ahol a diákokonokban közel 500 arab egyetemista lakik.”

Az egyetem vezetőségének fel-

adatok világosan megállapítani, hogy a diákok tanulni jönnek-e ide, vagy pedig politikai provokáció kirobantásának színterévé akarják változtatni a kampuszt” — mondotta a diákszövetség elnöke.

A diákszövetség vezetőségének több más tagja is felszólalt és valamennyien

tehetatlansággal és rövidlátással vádolták az egyetem vezetését, amely szerintük „nem tanult semmit a múltban lejárt szódott súlyos incidensekből”. Példaképpen megemlítették, hogy már egy évvel ezelőt is arab diákok, akiknek személyazonossága ismeretes, meggyalázták a hősi halottak kegyelére felállított emlékműveszt, majd egyszerűen „eltávolították” a diákzsalásról a vészországok mártírjainak emlékére felállított emléklángokat.

Az egyetem fegyelmi bizottsága azonban annak ellenére, hogy a négy arab diák beismerő vallomást tett, semmiféle lépést nem fogantatott ellenük és azok továbbra is „zavartalanul tombolnak”.

Tel Avivban tegnap a rendőrség feloszlatta a Mokéd (kommunisták) 20—30 főnyi csoportját, a látogatását bevezető sajtó-

területtel szembeni utcarészen, ahol a felvonulók a területeken foganatosított politika ellen, és a palesztinaiak érdekében tüntettek.

Ramallán, El-Birén és a söchemi Kaszba-negyedben tegnap másfél órára felfüggesztették a kijárási tilalmat, hogy lehetővé tegyék a lakosoknak élelmiszer-cikkek beszerzését.

Az illetékes tényezők tervezték, hogy

a határrendőrség alakulatait fokozottabb mértékben veszik igénybe a judeai és somroni zavargások felszámolására — közölték illetékes körök.

KUBAI KATONÁK HELYETT
PALESZTINAIKAT KÜLDENEK AFRIKÁBA?

Johannesburg (IFP, Reuter). — Lehetőségek, hogy palesztinaiakat küldjenek Rhodesiába az ottani partizánok megsegítésére. Kuba ugyan teljes mértékben rokon függetlenség mozgalmaival megismerésére. Ezt állítja a Rand Daily Mail című délafrikai ellenzéki lap, amely megírja, hogy a palesztinaiak felhasználásának javaslata Mozambik elnöke, Samora Machel moszkvai látogatása alatt került fel.

Tokióban Kuba helyettes miniszterelnöke, dr. Carlos Rodriguez, a látogatását bevezető sajtóértekezleten kijelentette, hogy

Időjárás

Részben felhős idő várható. Hőmérsékletek: Jeruzsálem 14—18, Tel Aviv 17—24, Haifa 19—24, Beer Séva 16—26, Ludd 17—25 és Ejlát 21—34 fok.

A MIFÁL HÁPÁJISZ SORSOLÁSA

A Mifál Hápájisz tegnap megtartott 21/76 sorsolásán félmillió fontot nyert a 297229 számú sorsjegy.

100 ezer fontot nyert: 401593
50 ezer fontot nyert: 505182
10 ezer fontot nyert: 394774, 599721.

5 ezer fontot nyert: 321291 164947 104364 089957 041193 642489 632295 624001 611598 437898

A következő nyereményeket kapták:

1000 font
74090 65183 59468 45983
39862 26513 19566 17985
04865

500 font
67372 55361 41246 32822
26623 22663 12507 06243 04745
00039.

A 8-al végződő sorsjegyek visszanyerték a 8 fontot.

Magán és kereskedelmi
nyomozások

TEL-AVIV, Ben Jehuda 104
Telefonok: 232020, 234666

שלום
147
תל-אביב-יפו

SZERETETT DRÁGÁNK

LÖWY NÁNDOR
Kfár-Szabá

80-İK SZÜLETÉSNAPJA ALKALMÁBÓL
SOK BOLDOGSÁGOT, EGÉSZSÉGET ÉS HOSSZU
ÉLETET KIVÁNNAK

FELESÉGE: JOLÁN,
A GYERMEKEK ÉS AZ UNOKÁK:
Jáél, Slomo, Nir, Ámnon, Ofir, Tová,
Cvi, Ofirá, Zivá, Chájim

קיום הפסקת-האש

ראש הממשלה מר יצחק רבין הרמטכ"ל ר/א מרדכי גור התבטאו אתמול בהקשר לקיום הסכם הביניים עם מצרים והפסקת האש בגולן. שני הדוברים כאחד הבהירו כי אין זה דיבור אחראי להבליט כל שינוי בשטח שאינו משמעותי כאילו היה זה צעד מסוים מצד מצרים או סוריה לכרסם ולהפך את ההסכמים עליהם הן התמוות עמנו לקיום מצב אי-הלווחמה.

מדברי ראש הממשלה הרמטכ"ל ניתן להבין — אם כי לא נאמר במפורש — שישראל אינה מעוניינת לנפח כל הפרה סבנית הסרת-משמעות של ההסכמים עם שתי מדינות ערב השכנות כל עוד יש לנו היסוד להניח כי קהיר ומשק רוצות באורח יסודי בהמשך קיומם של ההסכמים אלה. לשון אחרת: אין צורך בחידוד הניגודים ובשילוח היציבים דווקא בתקופה שהיא קרובה מאוד למועד בו יש לחדש את מנדט כוח האיום ברמת הגולן.

צדק. אפוא, ראש הממשלה באומר שבווא מועד חי דוש המנדט של כוח האיום יהיה הזמן המתאים לשיטת השבון ומאזן ביחס לקיום הסכם הביניים והסכם הפרדת הכוחות. מאזן זה — על אף העובדה שהגשנו כמה תלונות והשגות למיפקדת כוח משקיפי הארץ על הפרות ההסכם — ישקף נאמנה את התמונה הכלולה של מערכת היחסים בינינו לבין שתי המדינות שהתקופה את ישראל ביום הכיפורים.

ובהקשר לזה יש להטעים כי על אף העובדה שהיוזמה המצרית לכינוס מועצת הבטחון בדבר "הסדרו הישראלי" בשטחים וידינו האוכלוסיה הערבית השלווה" בוודאי אינה תואמת את רוח הסכם הביניים. הרי זה עדיין אינה מהווה הפרה מפורשת וגסה של ההסכם המאמת על המשך קיומו של השקט והפסקת הלווחמה בסניני.

והיי נקודה מרכזית בכל הסוגיה, אם כן, אל לנו לתמרן את עצמנו למצב, שבו נוהי שבוים בקונצפציה אשר אינה עומדת בכל יחס מצוייתי לעובדות בשטח.

AZ ÁTMENETI EGYEZMÉNY

Jicchá Rábin miniszterelnök és Mordecháj Gur vezérkari főnök tegnap két különálló nyilatkozatban érintették az Egyiptommal fennálló átmeneti egyezmény, valamint a Szíriával létrejött tűzszüneti egyezmény betartásának a kérdését. A két közéleti személyiség egyöntetűen azt hangsúlyozta, hogy felelőtlen dolog kidomborítani minden jelentéktelen változást a Szináj-félszigeten vagy a Golánon és azt úgy beállítani, mintha Egyiptom, illetőleg Szíria azon szándékos törekvése utalna, hogy megszegjék és aláássák a velünk aláírt egyezményeket, amelyek gyakorlatilag biztosítják a fegyvernyugvást.

A miniszterelnök és a vezérkari főnök szavaiból kitűnik — jóllehet nem mondták ezt kifejezetten — hogy Izráel nincs érdekelve feltűjni minden jelentéktelen, technikai jellegű szerződésesegést a két szomszédos állammal, amíg feltételezhetjük, hogy Kairó és Damaszkusz alapjában véve a megállapodások további fenntartását kívánják. Más szavakkal: nincs szükség az ellentétek kiélezésére és a szenvedélyek felkorbácsolására éppen most, amikor közeledünk május 30-hoz, amikor újra időszérűvé válik a Golár-fennsíkön állomásozó UNO-csapatok mandátumának megújítása.

Igaza volt tehát a miniszterelnöknek, amikor azt hangsúlyozta, hogy az UNO-mandátum felújításának időpontjakor lesz a megfelelő idő az átmeneti egyezmény és a csapatelválasztási megállapodás mérlegének az elkészítésére. Ez a mérleg — jóllehet benyújtunk néhány panasz szerződésességés címén az UNO megfigyelők parancsnokságához — visszatérőzi majd az Izráel és a két arab állam közötti kapcsolatok átfogó képét a jom-kipur-i háború óta.

Es ezzel kapcsolatban fontos kihangsúlyozni, hogy jóllehet Egyiptom kezdeményezése a B. T. összehívására a területeken élő arab lakosság „elnyomása” miatt nem áll összhangban az átmeneti egyezmény szellemével, ez önmagában véve még nem képezi a megállapodás kifejezett és durva megszegését, amely veszélyeztetné a fegyvernyugvást és annak további fenntartását a Szináj-félszigeten.

Ez döntő szempont az egész ügyben. Éppen ezért nem szabad olyan helyzetbe sodorni önmagunkat, hogy egy olyan koncepció rabjai legyünk, amely nem áll arányban a Szináj-félszigeten és a Golánon mutatkozó valósággal.

KÜLVÖNVELEMÉNY WATERGATE VISSZATÉR

Irta: KARMEEL JOCHANAN

Edward Kennedy szenátor találós kérdést adott fel hallgatóinak egy banketten, amelyen a megjelentek nagy többsége zsidó volt. „Mi az a három dolog, amely ma leginkább foglalkoztatja az amerikaiak kíváncsiságát? 1. Ki lesz a demokrata elnökjelölt? 2. Ki lesz a republikánus elnökjelölt? 3. Milyen „bróchet” mondott Kissinger és Nixon, amikor a Fehér Házban együtt, letérdelve imádkoztak?”

Sokan már azt hitték, hogy az amerikaiaknak sikerült teljesen megszabadulni a Watergate-botrány emléktől. Attól a botránytól, amely először az Egyesült Államok történetében egy elnök, Richard Nixon, lemondásához vezetett.

Mégis meggyőzték az emberek erejével nem emlékezni erre a botrányra. Szinte mindent megtejték, hogy kitzítsák az emlékeztetőket azt, ami két évvel ezelőtt történt.

Most, éppen hat hónappal az elnökválasztások előtt, a Watergate-ügy visszatért, és nehezen lehet elmondani, hogy a Republikánus Párt hivat ez boldogítaná. Sőt. A legnagyobb mértékben aggasztja őket, hogy ha az amerikai közönség ismét intenzíven fog foglalkozni egy republikánus elnök viselt dolgaival, akkor az a választásokon a demokraták javát szolgálja majd.

Az amerikaiak milliói tekinthetik meg egyszerre többszáz moziban a Watergate-üggyel foglalkozó új filmet „Az elnök összes emberei” címmel.

A szokásokkal ellentétben, ezalkalommal az erről szóló könyv még nagyobb szenzációt keltett, mint a film. Bob Woodward és Carl Bernstein a „Washington Post” két munkatársa, akiknek fontos szerepe volt a Watergate-ügy leleplezésében, könyvet írtak „Az utolsó napok” címen. A könyv a Nixon-adminisztráció utolsó periódusát mutatja be. Erre a könyvre célozott Kennedy szenátor gunyos megjegyzése.

Mit itt, Izráelben, legnagyobb részét csak kivonatokat ismerünk a könyvből, amelyek ugyszólván a világ minden új ságában megjelentek. Régen fordult elő, hogy egy új könyv ekkora szenzációt keltett volna a világon.

Nem valószínű, hogy minden, ami a könyvben megjelent, száz százalékosan igaz. Egy bíróság például biztosan nem fogadná el bizonyítékként minden állítását. A könyvben szerelők jórésze is igyekszik kétségbevonni a dolgok hitelességét. Különösen Kissinger állítja, hogy a könyv fantázia, ferdítések és valótlan-ságok halmaza, amelyhez egyáltalán nem érdemes hozzászólni.

Akárhány százalék legyen azonban Woodward és Bernstein könyvből igaz, már nem lehet kitörölni az emberek emlékezetéből, és fél Amerika ma csak erről a könyvről beszél.

A könyv biztosan nem történetírás, sokkal inkább egy óriási pletykarovat-gyűjtemény. Ki, mikor, mit mondott, kinek, ki-ről? Elsősorban ez olvasható benne. A részleteknek ez a hal-maza azonban — ha csak egy részük is igaz — megdöbbentő képet ad arról, milyen módon kormányozták a világ legnagyobb államát.

A legismertebb részlet, amelyről beszélnek az, amikor egy nappal a lemondása előtt Nixon részegen a következő szavakkal fordult Kissingerhez: „En nem vagyok egy vallásos quaker és te nem vagy egy ortodox zsidó, mégis ebben a helyzetben együtt imádkozunk kell”. Szabályosan térde kényszerítette a külügyminisztert, ő maga is letérdel, és zokogva hangsúlyozta, hogy ő mindig csak jót akart. Ha ez valóban megtörtént, felejtethetlen jelenet lehetett.

A könyv a még mindig aktív politikusok közül nyilván Kissingernek árt a legjobban, mivel nagyon visszataszító képet rajzol a külügyminiszter jelleméről. Olyan embernek mutatja be őt, aki a háta mögött gunnyal és megvetéssel beszélt Nixonról, jelenlétében azonban alázatos módon hízelt neki.

A könyvben előfordul például egy részlet, amelyben Kissinger visszaad egy szakértőnek egy, az elnök számára készített tanulmányt a távolkeleti helyzetről a következő indokkal: „Ird ujából az egészért, sokkal primitívebben. Jegyezd meg, hogy soha se íj valamit Nixon számára, amely meghaladja a Reader's Digest (népszerű amerikai magazin) nivóját, mert akkor nem érti meg...”

Értésülhetünk Woodward és Bernstein könyvből arról, hogy Kissinger Nixon két legfelsőbb munkatársát, Holdemant és Ehrlichmant, náciának és idiótáknak nevezte. Persze, a hátk mögött.

Ha a könyvben foglaltak igazak, akkor Nixon és a felesége, Pat is súlyos alkoholisták voltak, akik már tizennygy éve csak megátszótták a világ felé propaganda-célokából a boldog minta-családot. A valóságban már ugyszólván nem is beszéltek egymással. Nixon veje, David Eisenhower attól tartott, hogy apósa öngyilkos akar lenni és ezt sokak előtt hangsúlyozta is. Nixon Alexander Haig tábornok, a NATO jelenlegi parancsnoka előtt arról panaszkodott, milyen kár, hogy nincs revolvere...

Barry Goldwater szenátor, a volt elnökjelölt, egy, az elnökkel való telefonbeszélgetése után annyira meg volt döbbenve az elnök összefüggéstelen és értelmetlen beszédétől, hogy felhívta Nixon egyik belső munkatársát és megkérdezte, hogy vajon az elnök megőrült-e? Nem — hangzott a legtermészetesebb válasz — csak tökrészeg.

Azokból az újságbeszámolókból, amelyek a könyvet recenzálják, megtudjuk, hogy ez ebben a formában meggy 476 oldalon keresztül. Ford demokrata ellenjelöltjeinek legnagyobb öröme. Mert arra gondosan ügyeltek a szerzők, hogy mindig az olvasó emlékezetébe idézzék, Ford elnök csak Nixon kegyelméből ül a Fehér Házban. Nem csoda, hogy egy választási gyűlésen „Ford — Nixon bosszujia” szövegű feliratok fogadták az újramegválasztásáért küzdő jelenlegi elnököt.

DELTA TEXTIL B. M. NOCRÁTI ÜZEMÜNKBE

KERESÜNK VARRÓGÉP MECHANIKUST

Jó feltételek a megfelelő érnek.

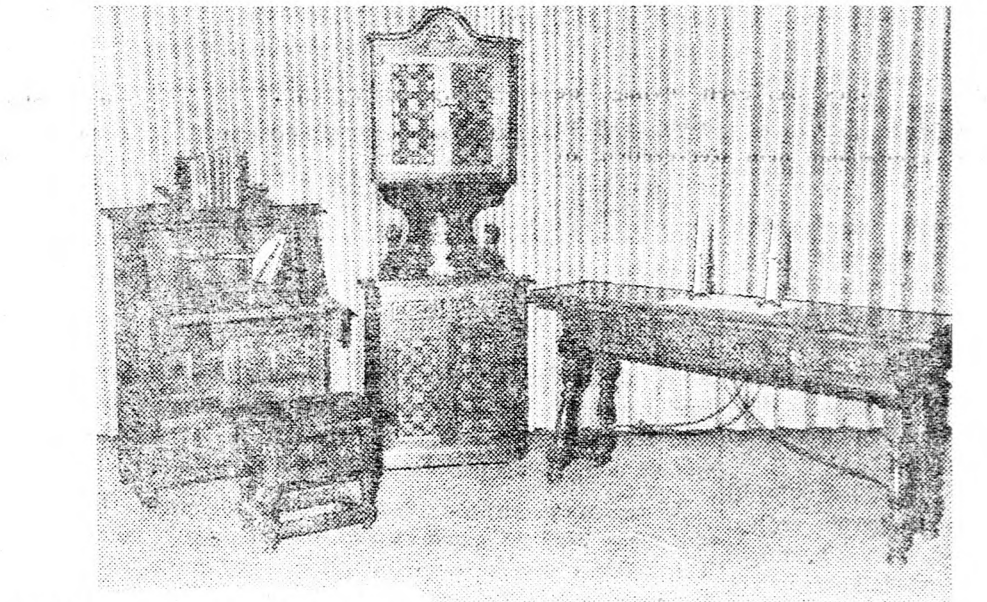
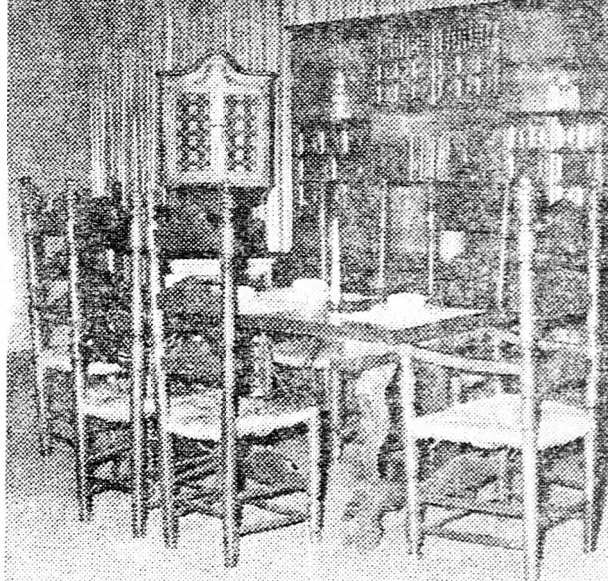
Jelentkezés: tel.: 065 - 55702, vagy írásban, Paulusz Hási utca (Supermarket épület), Nocrát (alsóváros)

Felvételünk a jeruzsálemi Marton-utca avatási ünnepségén készült. — Mose Kol miniszter beszél

EREDETI KASZTILIAI

BUTOR A KOL-BO SHALOMBAN KIZÁRÓLAGOS IMPORT SPECIÁLIS ÁRAKON

Stílbútorok: szalonok, ebédlők, asztalok, székek, fotelek, büfék és sarokbüfék. 3-ajtós bárók, komódok és nagy választékban egyes bútorarabok a speciális akció keretében, a KOL-BO SHALOMBAN! Lakakultúra pavilon

Nagy választékban kaphatók férfi- és női szandálók, ortopéd nyári cipők SAMIR ortopéd cipésznel NATANJA, HÁNOTEA 4

Drága férjem, édesapánk, nagypapánk, rokonuk

VARGA JÓZSEF

Naharia

70-ik születésnapja alkalmából egészséget, boldogságot és sok örömet kívánunk. Felesége: Magda; gyermekei: Sosáná, Szimchá, Állon és Julie; unokái: Michál, Sáj és Dána, valamint a Gábor, Avri és Risel családok

NÁALÉJ ROSY KERES FELSORÉSZ-KÉSZITŐT ASZTAL MELLÉ JÓ FELTETELEKKEL. Jelentkezés: „ROSY” • Tel-Aviv, Hámikcoá utca 9, vagy tel.: 35847

JEGER PHILIPP JUDIT zongoraművész Schubert estje 1976 május 22-én, szombat este 8 órakor, a „Bét Hátizmoret”-ben. Rendező a kirját-bialiki konzervatórium.

ROBEX LIMONTA A legszebb ajándék új tapéta tollak ellen

Küldjön vám-mentes **IKKA** ajándék-utalvánvt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK

MEGREDELŐHELYEK:

A májusi listát, június közepéig történő kiosztásra

MÁJUS 27-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN ZÁRJUK

JERUSALEM: JERUSALEM KÖNYVTAR, Javec u. 2. Üzleti órák 9-1 és 4-7. (Kedő d.u. zárva). TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, 1. emelet, d. e. 9-12.30, d.n. 4-6.30 közt. Tel. 55052. Pénteken zárva HAIFA: Ungár Jákov, Nordau 29 (Alumim bútorüzlet). Hétfőtől csütörtökig délelőtt 10-12-ig, hétfőn és csütörtökön délután 4-5.30-ig Telefon: 667024. BEER-SEVA: Frankfurter István, Háácmaut 29/51. Levelezést kizárólag G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27. címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA.

FIGYELEM! CSEHSZLOVÁKIABA VALÓ KÜLDÉSRE TUZEX ajándék-hónok kaphatók Budapesti sírápolásra elfogadunk megrendeléseket

Ki uralkodik Izráelben?

Írta: BARKAY ZEEV

Az elmúlt hét egynéhány eseményét áttekintve azon töprengök ezen a szép, langymegleg májusi reggelen, hogy tulajdonképpen ki uralkodik ebben az országban? Az összes koalíciós igények kielégítésével alakult kormányban megvan ugyan a jóakarát, csakhat tulzotlan el van foglalva...

Ha ugyanis a miniszterek folyton csak a tárcájukat érintő, mindennapos csip-csup ügyekkel bajlódnának, nem maradna idejük a napi kiadás televízió- rádió- és sajtóvilágokhoz, ami pedig nagy felelősségérzetet és felkészülést követel, valamint, szükséges az illető személyek nevének állandó felszínre tartásához, népszerűsítéséhez is — ezt meg kell értenünk.

Ezenkívül, a rágógumiszerűen nyuló problémák rendezése is igen gondos körültekintést s a végteleen vesző tárgyalásokat igényel, épp a fenti népszerűség megőrzése jegyében: hogy a rendkívüli pótlékok élvező állami alkalmazottak is meg legyenek elégedve, meg az ilyen pótlékokban nem részesülők is; hogy a VNP se méltatlankodjék, meg a Mapám is esélyben maradjon, a híres eskői „fele kávé, fele tea” szellemében, ami kompromisszumnak kitűnő, csak itatnak íhatatlan lötyty...

Ilyenformán tehát a mindennapi csip-csup ügyek vezetése szép csendben — azaz, nem is olyan csendben, olykor robbanásszerű dörejé — átúszik azok kezébe, akiket a koalíciós és népszerűsítő megfontolások a legkevésbé sem zavarnak, ezzel szemben képesek a gyors, radikális, de mindenekelőtt hathatós intézkedésre. „A tett halála az okosság” — mondotta Madách. „Zheng, vögámarnu!” — mondja a héber Schunat Hatikva környéken.

Mondja és teszi. Az például, hogy ki árusíthat görögdiányt az utcán, és ki nem, nem, a hivatalos hatóságoktól függ, melyek nem tudtak megküzdeni az engedély nélküli utcai árusok problémáival, hanem sokkal jobban szervezett fehércsizmól: az alvilágtól. A dínnyeszezon ugyan még nincs itt, de rövidesen itt lesz, tehát, igazi szakemberekhez méltóan idejében gondoskodni kell a piacszervezésről. Igaz, hogy Izráelben — mint az illetékesek váltig hangoztatják — nincs szervezett alvilág, de a dínnyeszezon, speciál, az alvilág kedvelt szakmája s egyáltalában nem szervezeten. Itt is megvan a Közös Piac szabályai; s itt sem kedvelik, ha valaki tulzotlan nagy tért hódít a többiek rovására.

Simon Gilkerov, aki az alvilágban a „Cicon” becenevre hallgatott, nem érte be, például, Karmel-piaci két árusító-bódéjával. A tavalyi dínnyeszezonban kiterjeszkedett az egész Sapira-negyedre, s nem engedett senki másnak árusítani azon a környéken. Ezenkívül, úgy hírlík, hasonló jellegű szakmai érdeklődéseket merített fel másik foglalkozása, a kábítószert árusítás terén is.

A Sapira-negyed Sporttoto-irodájában, mult csütörtök este néhány revolverlövés megoldotta a dínnyeszezon marketing problémát. „Zheng, vögámarnu”. A dínnyeszezonhelyek felszabadultak: majd azok kerülnek oda, akiknek az alvilági hatóságok megadják az engedélyt.

Az engedélyek más síkon is problémát jelentenek, főleg Tel-Avivban. Az építkezések, például, az engedély nélküli emelt épületek ügye hosszú éveken át elhanyagolt probléma volt. Láhat polgármester most megpróbálja érvényre juttatni a törvényt. Igen ám, de közben az ország népe megtanult fittyet hányni törvényre, városi szabályrendeletre.

Mi a törvény? A munkaügyi bíróságok határozata, amit senki sem vesz komolyan? A rögzítési parancs, amit sohasem alkalmazzanak? Nem, a törvény az, amifől tartani kell, aminek ereje van. S ahol nincs ereje a jognak, ott van ereje az öklöknek. Ha a polgármester most elhatározta, hogy végrehajta a városi törvényt — szembe kell néznie egy má-

sik törvénnyel, mely azt mondja: azé a hatalom, aki élni tud vele! „Ha a polgármester megpróbálja lerombolni az engedély nélküli emelt épületeket — mi, hatalmunkkal és megfélemlítő erőnkkel élve, majd romba döntjük az ő engedéllyel épített házáit!”

S ez nem elmélet csupán: ez gyakorlat s ezen vajmi keveset változtat az a tragikomikus tény, hogy a robbanóanyagot, tévedésből, egy másik Slomo Láhát villájának falánál helyezték el. A lényeg, hogy odáig jutottunk, amikor erőszakkal akarják megakadályozni Tel-Aviv polgármesterét a törvény végrehajtásában, azaz: akad egy olyan, törvényen kívüli hatalom, amely elég erősnek érzi magát ahhoz, hogy megpróbálja kényszerítő eszközökkel befolyásolni a törvényes uralmat.

S szervesen ide kapcsolódnak az akkói acélüzemben lezajlott események is, ahol az igazgatóság mindaddig képtelen volt végrehajtani az üzem megmentését célzó átszervezési tervét, pusztán azért, mert az a jelenleginél több figyelmet s nagyobb teljesítményt követelne a munkásoktól. Üzemigazgatóság feladata, általában, hogy igazgasson, az üzem s az alkalmazottak céljainak és érdekeinek megfelelően, a dolgozók képviselőinek bevonásával. „Általában”, mondtam, de nem nálunk. Nálunk egyre inkább, nem az üzemigazgatóságok, hanem az üzemi bizottságok igazgatnak, de nem a termelés, hanem a néháyszázalékos fizetésnélétek, egyéb juttatások, kedvezmények érdekében: sztrájkokkal, fenyegetésekkel, szankciókkal. Az akkói öntőfőben néhány munkás elégedetlensége miatt, 60 tonna acél kellett a kohóból a padlóra önteni — mintegy jelképezvén azokat a katasztrófális károkat, melyeket nemzeti termelésünk szenved a sztrájkos és szankciók uralmától.

Az akkói acélöntőfőben történetekért felelős munkások olvasni követtek el, amiért elbocsátás vár rájuk: állítólag még az üzemi bizottság sem tudja megmenteni őket. Közben azonban — eltekintve a már mostanáig többszáz millió fontra régő felgyülemlett veszteségtől — be kellett zárni az egész öntőfőt, és az egész üzem további fennmaradása kétséges. Az igazgatóság, az „acélváros” törvényes vezetősége, képtelen volt végrehajtani akaratát az üzem valódi urával, a fennvezetővel, racionalizálásra nem hajlandó, végül munkamegtadó alkalmazottakkal szemben, ami a munka teljes megszüntetéséhez vezetett.

Vezetőink, a már említett dúsan burjánzó nyilatkozataikból sohasem felejtik ki, hogy háborúban álló ország vagyunk. Csak hogy ilyen országokban — megint csak általában — a termelésre is haditörvények vonatkoznak. De nem nálunk. Ehhez, ugyátszik vezetőink még nem látják elég súlyosnak a helyzetet. Ami ugyanis Akkón történt, az minden más ország hasonló helyzetében kimerítene a szabotázs fogalmát, s a felháborodás eszerint kellene számot adni tetteikről.

Mi azonban, természetesen, nem vesszük ilyen szigorúan a dolgokat. Nálunk legfeljebb elbocsátják őket, s következő munkahelyükön majd ismét kipróbálhatják erejüket.

Azt az erőt, amely képes volt 60 tonna ilyen szigorúan a dolgokat. Nálunk legfeljebb elbocsátják őket, s következő munkahelyükön majd ismét kipróbálhatják erejüket.

Olykor már úgy tűnik, hogy ez az erő uralja az országot. Bizunk benne, hogy ez csak látszat; s nincs más választásunk, mint remélni, hogy a helyzet által kialakult szűkség végül létrehozza azt a kormányzatot és azokat az eszközöket, melyek biztosítani tudják a jog és törvény feltétlen uralmát az országban.

MÉGIS A KÖNYV NÉPE VAGYUNK!

Írta: CHANA ZEMER

Véget ért a könyvhét és én azokkal értek egyet, akik ezt az eseményt a könyv ünnepeként nevezik. Ünnepi érzés tölti el az embert, amikor együtt látja az év egész könyvtérését. Eredeti műveket és fordításokat. A felnőttek, az ifjúság és az apró nép számára készült könyvek ezreit. Ez az ünnepi érzés csak fokozódik, amikor azt látjuk, hogy a könyvek ezreit lapozgatják az olvasók. Válogatnak és jócskán vásárolnak is az újdonságok, illetve a régebben megjelent művekből.

Látni a könyveket — ünnepe a szemnek, a szívünk örül, látni a könyvek iránti érdeklődést — valóságilag megindított a látvány.

Ugy hallom, tizenöt ezer művet hoztak piacra a kiadók, de csak az értheti meg, hogy mit jelent ez a valóságban, aki a saját szemével látta a könyvnap szinpopás eseményeit. Nekem — nem tagadom — könnyes lett a szemem a látványtól és azt hiszem, a könyvnap események inkább jellemzik ezt a népet, sok más egyénél. Olyan jelenségekre gondolok, amelyek kevésbé rokonszenvesek.

Lássuk a számokat.

A folyó esztendőben, tehát 1974—75-ben, 3726 könyv jelent meg Izráelben. Összesen 13 millió példányban. További adat, hogy a megjelent könyvek fele első kiadás volt, a másik fele korábban megjelent művek második, illetve harmadik, vagy negyedik kiadása. A szépirodalmi kategóriában nagyobb az új könyvek aránya, az ifjúság számára készült kiadások tekintetében valamivel kisebb. A szakkönyvek is általában csak egy kiadást érnek meg. Legalább is erre utal a legutóbbi esztendő statisztikája.

Nézzük, milyen az arány az eredeti, illetve a fordított művek között a szépirodalmi kategóriában. A megjelent könyvek 70 százaléka eredeti és csak 30 százalékot képviselnek a fordításban kiadott művek. Ezt nagyon egészséges jelenségnek tartom és úgy gondolom, annak a biztos jele, hogy a héber kultúra egyre önállóbb. Megáll a maga lábán.

Kirjati konfekciózsem

keres:

KITÜNŐ SZABÁSZT

JELENTKEZÉS IRÁSBAN: KIRJATI GAT — POB. 120, SZEMÉLYZETI OSZTÁLY.

JERUZSALEM város kulturosztyála

Jeruzsálem felszabadításának napja ünnepségei keretében, a város kulturosztyáljának védnöksége alatt, 1976 május 27-én csütörtök este 7 órakor nyílik meg a Piazza Hotellen

REICH LEA festőművész nő JERUZSALEM OLAJFESTMÉNYEKBEN KIÁLLITÁSA

Megnyitó beszéd: DÁVID GALILI, a kulturosztyál vezetője.

Elismerő szavak: RIVKA KATZENELSON.

A kiállítás június 10-én zárul. Ezúton meghívjuk a közönséget.

JÓL VEZETETT „ÖREG OTTHONUNK”-BAN VAN MEG NÉHÁNY SZABAD

EGY- ÉS KÉTSZEMÉLYES SZOBÁNK ORÁNIM PENZIÓ • TIVON TELEFON: 04 - 93 10 86

VEZETI: FARKAS MAGYVA

HOTEL-DÁVID CFAT

TELEFON: 067 - 30662 • 300062 KANAÁN HEGY, POB. 290, CFAT CSODÁS SZÓRAKOZÁS!

3 NAP SÁVUOT

(1976. 6. 3. — 1976. 6. 6.) 440.— IL személyenként, mindennel együtt Minden további nap 100.— IL, személyenként, inkluzív. Gyönyörű táj • Tiszta hegyilevegő • Kitűnő kóser konyha Teljes komfort és telefon minden szobához. ÖRÖM AZ ÉLET A HOTEL DÁVIDBAN. Elfogadunk helyrendeléseket a nyárra.

ROME רהיטי יבוא

EMBER ÉS OTTHONA KIÁLLÍTÁS NÁLUNK, EGÉSZ ÉVBEN. MINŐSÉGBEN MI VAGYUNK AZ 1. SZÁM. ÁRBAN BECÜSLETESEK ÉS SZERENYEK VAGYUNK. JOJÓN EL, MEG LESZ LEVPE. IMPORT BUTOROK.

ROME

JABOTINSKY 36 • RÁMAT-GÁN

UJ

Rámát-Gán, Bné-Brák, Petach-Tikva lakosainak

BUTOROK SZOMBAT ESTE

Igen, 22.5, szombat kimenetelétől kinyitunk, az Európából most érkezett „friss” szállítmány bemutatására és eladására!

HÁLÓSZOBÁK MEGLEPŐ ÁRAKON

5,900.— fontért

inkluzív: tágas, duplaágy, 4 ajtószekrény, 2 éjjeliszekrény, toalet és tűkór (3 részes). ÉTKEZŐSARKOK ALKALMI ÁRAKON. GYERMEKSZOBÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN. ÁRUSÍTÁS EGYESEKNEK ÉS NAGYBAN.

SZUPER MÁRTÉF HÁREHITIM

BNE BRÁK, JABOTINSKY UTCA 12

LIDO

BNE BRÁK, RABI AKIBA UTCA 16

ZENEKEDVEI ÖK KÖRE • Bát-Jám

5. SZÁMU BÉRELETI HANGVERSENY 1976 május 29. szombat este 8.30 órakor a Ribak múzeumban: PRO-MUZIKA (Haifa) zenekar Vezényel: DALIAH ATLAS Szólisták: JAIR KLESS, MIRJAM KORN, MARINA AVERBUCH — hegedűk, MARK DOBRINSKY — esellő. Műsoron: Vivaldi és Mozart művek. Egyes jegyek a Ribak múzeumban, „Hájozém”, „Dina” és a koncert estéjén a pénztárnál. — Bővebb részletek: Spielmann, telefon: 86 98 97

1976. V. 21

3

Tel-Aviv, Haifa és Natanja után

ISZER HAREL

a titkosszolgálat v. főnöke

»A GARIBALDI UTCAI HÁZ« szerzője, aki Eichmann elfogását irányította

Hétfőn, május 31-én JERUZSALEMBEN

Chug Jocij Hungária moádonjában, Agripas u. 8. I. emelet (Éden moziaval szemben)

Résztesvesznek:

• BARZILAY ISTVAN • BENEDEK PAL • DÁN OFRY • RÖSSEL MORDECHAJ

A művészi részben: SCHNAPP LEA előadóművésznő A szerző a helyszínen dedikálja könyvét.

KÖNYVET KERES? Meetalál! Jöjőn a Hadash könyvtárba. 30 éves a

HADASH

Nesz Clona utca 4 Tel Avh (Járkon szállónál). Tel. 52684

Könyvek, azszonyt egyedülálló aszony háztartásának vezetésére. KIRJATI-ATA, Jabotinsky utca 710/5 Szará Rachbuch, telefon: 04 - 72 84 93

MURELLA

exkluzi olasz tapéta

Zeneélet

IZRÁELI KAMARA-ZENEKAR

— 7-ik bérleti sorozat. Vezényel: Bruno Campanella, Szólista: Hermann Baumann (kürt) —
— Bét Hachajál —

Érdekes, élvezetes műsorral mutatkozott be a fiatal, 33 éves, nagyon rokonszenves és nagyon tehetséges karmester, Bruno Campanella, aki nagy honfitársának, Verdinek egyetlen vonósárra ártit Esz-dur-négysesével nyitotta a műsort.

Mennyi rejtett opera-ária (Aida közelségéből) bukkan fel lépten-nyomon egyes hangszereseken, sóvárgó szerénád, kettősök, balett-közene, s a végén egy fuzába öntött nagy stretta... Andalító, zenekarra fagyasztott operazene, vendégünkől nagyon meleg kantilénákkal, szépen kiénekelve.

Hermann Baumann, kiváló német kürtös Mozart egyik Esz-dur-versenyével remekelt, melynek sajátossága, hogy úgy első, mint utolsó tétele egy-egy zongoraverseny témájával csaknem azonos. Gyönyörű pianókkal, nagyvonalúan játszott Baumann, — Campanella eszményien hajlékony zenekari kíséretével. Virtuózitását Chabrier kevéssé érdekes kürt-darabjával is kimutatta kiváló vendégünk.

Kevéssé sikeres volt Stravinsky sziporkázóan szellemes „Pulcinella”-szvitje, egy Pergolesi-témára írott sokrétű, gazdag formai fantáziával megírt mű kivételével, — mely meghaladni látszott ezuttal máskülönben kiűnően játszó zenekarunk képességét.

UJ DIMENZIÓK A ZENÉBEN

A rádió 3-ik műsora a Tel-Aviv Múzeumban — Vezényel: Noám Seriff —

A korszerű zene nemzetközi keresztmetszetét szolgáló, erősen progresszív műsorok olykor értékes újdonságokkal szolgálnak. Ezuttal az amerikai zene legexcentrikusabb képviselőjének, John Cage (sz. 1912) „Ária Fontana Mix-el” című művében elektronikus és élőzene nagyhatalú kombinációjával ismerkedtünk meg. A különleges hanghatások énekhang és tape bizarr összeolvadásával valóban lényegesen kibővíti a konvencionális kifejezési lehetőségeket.

Emilia Berendson (mezoszoprán) kiválóan működött közre. — Jakob Gilboa első ízben hallott „Három benyomás a Holt-tengerről” post-impreszionista színekben, korszerű harmoniákkal közli benyomásait. — Nagy fantáziával „fordította le” Zmira Lutzky zongorista Sylvano Bussotti grafikus kotta-képeit élőzenére.

Iannis Xenakis „Charisma”-jában Mark Drabinsky (celló) és I. Zohár (klarinét) elvont matematikával rejtvényeket fejtett meg.

Az új-olé zeneszerző, Alexander Rabinovics „Egy kis Csajkovszky” c. darabja vonósokra, puzonra, klarinétokra, villamos orgonára és zongorára, érdekes kísérletként könyvelhető el. Egyelőre rabja saját teóriájának: egy-egy motívum végtelen ismétléséből felépíteni zenéi mondatait.

Noám Seriff megértéssel közvetítette az újdonságot.

MOZART-ÉS SCHUBERT-EST
— Ének és kamarazene — Tel-Aviv Múzeum —
Közreműködnek: Friedl Teller-Blum (szoprán), Vincze Ilona (zongora), Richard Lesser (klarinét), Méir Rimón (kürt) és Karmela Ságny (hegedű).

Operaházunknak volt szóloénekesnője, Friedl Teller-Blum kiválása óta az intézetből, mint szólista kevés alkalommal lép a nyilvánosság elé. Érdekes, ritkán hallható, választékos műsorán Mozart és Schubert-dalok, Vincze Ilona rendkívül színes, gazdagon kifejező zongorakíséretével, valamint dalok, más hangszeres kíséretével hangzottak el. — Az énekesnő intelligenciája, kellemes előadómódora és stíluszérzéke a nagyszámú közönség általános tetszésével találkozott.

PATAKI LASZLÓ

LENGYEL VERA ZONGORAESTJE
— Tel-Aviv Múzeum —

A közkedvelt tel-avivi művésznő különlegeségei közé tartozik műsorainak gondos, minden rutintól távolos összeállítása.

Mostani koncertje első részét Mozart műveinek szentelte, és eltekintve a korai, tragikus 1778 nyaránban, édesanyja halála után írott A-moll-szonátától (K. 310), későbbi alkotásoknak. A kis E-Dur-Rondót megelőzően a mélyen átértett, mely szomorúságtól átitott h-moll-Adagióval (K. 540) nyitotta a műsorát, jellemzően az előadó művészi intellektusára, mások valami határos, könnyed számmal kezdtek volna. A Variációkat „Egy asszony a legfényesebb dolog a világon” (K. 613), melyeknek témáját Schikaneder egyik külvárosi bohózatából kölcsönözte, az utolsókat életében, közvetlenül „A varázsfűvola” előtt, a referens első ízben hallott hangversenyteremben. Mozart-játéka magas szellemiséget és kifinomult technikát árult el.

A műsor 2. felét Lengyel Vera, aki szokása szerint egész igényes műsorát kotta nélkül játszotta. — Bartók Bélának szentelte: a Kolindák román-sorozatának, a szlovák Rondónak és Hat Bolgár Tánccnak, bizonyította vele, hogy az ország egyik kiváló Bartók-interprejtora. Ritmikus ereje és szenvedélyes előadása a folklorisztikus művekben teljesen érvényesült.

A lelkes tapsokat az „Este a székelyeknél” költői hangképével hálálta meg ráadásul. A koncert műsorán két hazai bemutató is szerepelt: ezuttal Menáchem Ávidom Arthur Rubinstein 90-ik születésnapjának szentelt „Inventions variantes”-ét és Jákob Kilboá virtuóz „Tokkátáit” adta elő első ízben.

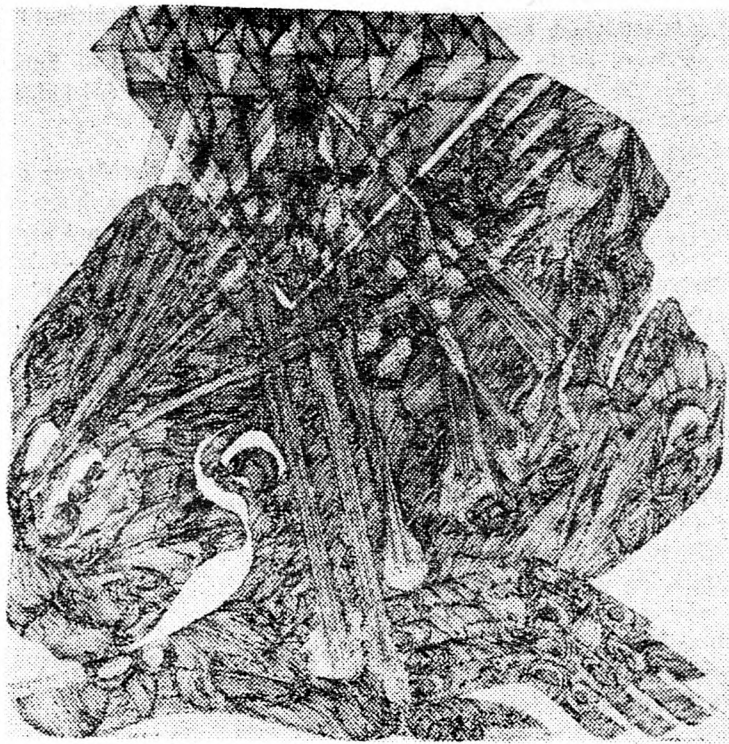
Dr. ALFRED FRANKENSTEIN

ERNST DEGASPERI HIÖB-KÉPEI

Kiállítás a Tnách-házban, a tel-avivi régi Muzeumban

A Dizengoff Ház, Tel-Aviv első múzeumi épülete, most a Bét Hátnách nevet viseli: a Tnácht ábrázoló képgyűjtemények, szobrok, régi kéziratok és nyomtatott Biblia-ritkások töltik meg a termeket, amelyekben valaha a kis Erec-Jisráel művészei állították ki, a földszinti terebben pedig szombat esténként kényes igényű zenekedvelő öközőség gyűlt össze kamarakoncerteket hallani.

Ernst Degasper, a neves osztrák grafikus-művész, megismerhetetesen tekint, hogy Hiob-sorozatát ebben a környezetben

A HIÖB-SOROZAT MÁSODIK KÉPE

mutathatja be. Általában, Degasper mindent lelkesedéssel vesz tudomásul, ami vele kapcsolatban Izráelben történik. Ez a mélyen valóságos, katolikus művész, élethivatásának tekint, hogy segítse a közeledést a keresztény világ s a zsidók között. Mélyen hisz a Tnáchban, proféták jövendőségeiben. Mélyen hisz abban is, hogy a zsidók Isten kiválasztott népe. Izráel létrejött Isten akaratából történik — mondja — és biztos benne, hogy a zsidó nép számára közeledik a megváltás ideje.

Ezért aztán nem tudjuk elválasztani Degasper izgalmas egyéni, érdekes és szinte mértani pontosságú és mégis misztikus rajzait, magától az embertől. Mondhatnók, ezek a képek emberi közelségbe hozzák alkotójának vallásos hitét, szenvedélyesen igazságkereső egyéniségét. Szokványos művész képeit lehet élvezni és megérteni minden körülmények között. A Hiob-sorozat megértéséhez meg kell ismerni alkotóját, mint e sorok írója, aki kávé-szürcsölés közben ismerte meg a Degasper hitét: vagy el kell olvasni Degasper hitvallását, a nyomtatott szövegben, amelyet szétosztott közönsége között, s amit ő maga el is mondott a kiállítás megnyitásakor.

Hiob a hit filozófiájának szimbóluma; a reménytelen csapások során talán megfog a hitében, de utána a gyógyulás útjára lép a lélek, a hit is visszatér. Hiob sorsa Izráel népének sorsa, — mondja Degasper. A kétezer éves gálat szenvedésével, s azoknak csuca, Auschwitz, kísértetiesen azonos Hiob egyéni sor-

sával, Degasper azt prédikálja nekünk, hogy Cion és Jeruzsálem építésében megtaláljuk vigaszunkat.

Degasper rajzai nem olyan egyszerűek, mint világnézete. A Hiob rajzokat, mint mondja, galili kőbe kellett volna vésnie, de minthogy ezt nem tehetette, a rajzot alkotja meg, úgy, mint ha a galili sziklába vésett alakokat ábrázolnának. A 28 képből álló Hiob-sorozatnak szövege is van, természetesen Hiob könyve. De a képek alá írt idézetek nem mindig elegendők a misztikus rajzok magyarázatára. Elő kell venni hozzájuk Hiob könyvét, hogy megértsük Degasper izgalmas szimbólumait.

A művész rengeteg munkát fektet be egy-egy rajzába s a misztikus alakzatok, amelyek ábrázolnak, a sorcsapások súlyát, a mérhetetlen emberi szenvedést érzékeltetik, amelyek a zsidókat, s mint a nép kollektivumának egyedi szimbólumát — Hiobot sújtották.

Degasper nagy művész és a zsidó népnek nagy barátja. Számára is ünnep, amikor hozzánk érkezik —, s ez évente, vagy legalábbis, kétvétenként megtörténik. De ünnep ez a művészetet szerető izráeli közönségnek is. Nem csak azért, mert megismerheti egy művész szuggesztív kifejező módját. Hanem azért is mert lerohatja halálját egy hívő ember iránt, aki a zsidó nép és a keresztény világ közötti közeledésnek szenteli művészetét.

BARZILAY ISTVÁN

- ★ Mindenféle tapéta
- ★ Faltól-falig szőnyegek
- ★ P.V.C. padló
- ★ Felelősségteljes munka
- ★ Import — angro — detail
- ★ Az exkluzív francia tapéták kizárólagos képviselője és terjesztője:

INALTERA

Strasser Tapeten

TEL-AVIV • SHEINKIN UTCA 20
Telefon: 28 15 54, 28 23 39, 28 69 18, 28 69 69
NYITVA EGYFOLYTÁBAN 8—19-IG

A Magyar Zsidók Világszövetsége és összes tagozata legjobb kívánásait küldik

ROSENBERG SÁNDORNAK

a CHOMA — Magyar Zsidó Világszövetség
kölcspénztára

elnökévé választása alkalmából.

**EGÉSZÍTSE ÉS SZÉPÍTSE KI LAKÁSÁT
GYÖNYÖRŰ BUTORDARABOKKAL**

Dús választékban teakocsi, exkluzív csillárok és Spanyolországból importált csodás bútorok, leszállított árakon.

E. EICHLER • LAKÁSKULTURA
TEL-AVIV, DIZENGOFF 75 (Dizengoff Centernél)
telefon: 23 51 38

Könnyű háztartás keres jóérzésű, megbízható, tiszta

OZERETET

40 éves korig, 2-szer hetenként 4 órára, nagyon jó fizetéssel.

Singer, Tel-Aviv
Jehosua Ben-Nun 53

פואט 127

**המכונת
הנמכרת
ביותר!**

A legkelendőbb
autó

**עכשיו!
60,950.-**

FIAT

USE FILM BEMUTATJA
GEORGE OVÁDJÁ rendező filmjét

60 - AS UTCA

JONA ELIAN • SZÁSZI KESET

JOSZEF SILOÁCH, ÁRJE ELIÁSZ, ETI GROTESZ, GETA LUCA
Fány Koren, Jákov Sapira, Ben-Ami Szumali, Ávrám Ofkíro, Jákov Banáj, Ávrám Szeliktár és a gyermek: Dávid Biton

Rendező: George Ovadjá, fényképész: Jechiel Neeman, zene: Sájke Pájkov, szerkesztő: Cion Abuhamlan, terjesztési igazgató: Chájim Manor, laboratórium: Berki Peta
VILÁGPREMIER 1976. 5. 22. SZOMBATTÓL, EGYIDŐBEN

TEL-AVIV „Cinerama”	JERUZSÁLEM „Ron”	RÁMÁT-GÁN „Ordea”	NATANJA „Sharon”
PETACH-TIKVA „Shalom”	BÁT-JÁM „Szavion”	CHOLON „Migdál”	ÁSDOD „Ásdod”
BEER SEVA — „Oren”		HERZLIA — „Dágánjá”	

ÜNNEPRE ÜNNEP

Szín: tágas térség Beer-Séva álomszép, ultramodern városhá-

NYUGTALANÍTÓ-E A HALLGATÁS

Már jónéhány napja visszhangzik bennem egy beszélgetés, elgondolkozott, foglalkoztat,

gójának sok esetben nem volt nagyobb gondja, mint ennek a parányi országnak a léte,

A VÁLTÓÓR JELENTI A JOSÁGOS III. RICHÁRD

Miután Angliában bezonyították, hogy III. Richard rendkívül jószágos uralkodó volt és rossz híret csupán egy Shakespeare nevezetű, ismert Tudor-párti rágalmozónak köszönheti,

KIS SZÉPSÉGHIBA

A marokkói jerida kérdése nem akar lekerülni a napirendről. Pontos adatokat senki sem szolgáltat,

zás szabadsága mind a mai napig szent és Jorám Almógi nem követ el törvénybe ütköző cselekedet,

Mondial 2000 FREDI MARCUSOHN Derech Petach Tikva 9 Tel-Aviv

KÖZLI: áruba bocsátott 500-1000.- font árengedménnyel

LUX TAPET RAMAT GAN, BIALIK 46 TELEFON: 731298

LEOPARD BORKABATOK Készen és rendelésre - Kabátok

BÖRRUHÁZAT SZALON BIGDEJ EBEN D. BLUTHNER

Maga Almógi „ostoba szenációhajászatnak” és „újbol szoptott historiának” minősítette

JÓ HIREK

A jelek szerint nem is állunk olyan rosszul. Ellenkezéleg, minden oldalról a javulás jelei mutatkoznak.

SZABÓT KERESÜNK

FÉRFIRUHÁZATHOZ „TIP-TOP” • Ráánáná, Áchuzá utca 137, telefon: 052-25587

DER GROSSE ERFOLG Dr. FREDY DURRA'S „HOFFNUNGSTROPFEN”

Vizsgáljuk meg közelebbről a... U' L' 908 UNIC. ELB. AN. E. U. HOGL. O. UNIK. CCELL

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Mivel már 65 éves vagyok és nemsokára örökre elnémulok, mégis kényszerülök megírni a nézetemet „a magyar zsidóság hősiességéről”. Ezzel reflektálok Rössel Mordecháj „Puszulás és hősiesség” című írására, amely 1976 április 27-én jelent meg az Uj Keletben. Érdekes módon az utolsó két-három évben, minél jobban távolodunk a borzalmas zsidóirtás korszakától, egyes urak felfedezik az akkori magyar zsidóság hősiességét. Ez elmuló évtizedekben jobbnak látták hallgatni. Jobb is nem hozzányulni ehhez a nagyon szomorú, kényes témához. Ha nem tudtam volna az Eichmann-per idején, hogy hallgatnom muszáj, megmondhattam volna a Stern Samu, Freudiger báró és más azóta elhalt, volt budapesti Zsidó Tanácsot vezető vezetőnek nyilvánosan, hogy nem voltak bármely rossz Lagerkapónál. Mi vidéki zsidók, nem tudtuk róla, hogy ők, a Budapesti Zsidó Tanács, képviselnek minket, mi nem választottuk meg őket. Ők választották meg saját magukat! Mi csak annyit tudtunk — élő tanúja vagyok —, hogy a német megszállás után, nap mint nap kaptuk a körleveleket a Budapesti Zsidó Tanácstól, a fent említett urak aláírásával. „A magyar kormány és a német megszálló hatóságok által kiadott minden rendelkezést szigorúan tartjuk be. Ne ellenkezzünk, tegyünk eleget minden követelésnek. Hajnuk szála sem fog meggörgőlni. A háború további tartamára munkatáborokban leszünk elhelyezve, stb. stb.”

Igy engedelmessé vált a vidéki zsidóság, amelynek sorairól azonnal, a megszállás után, és még jóval előtte, eltávolították a fiatal, cselekvőképes férfiakat, akiket munkaszolgálatra vittek. Maradtunk nők, gyermekek, állatatos asszonyok, csecsemők, öregekkel, betegekkel együtt. Mint tudvalevő, a rendelkezések porólycsapásierővel jöttek. Seholy egyetlen európai országban sem végeztek olyan gyorsan a zsidósággal, mint Magyarországon. Csehszlovákiában 1942-ben, amikor ott egész családomat deportáltak, egy fél évig tartott, amíg a csehszlovák zsidóságot kismélták. Magyarországon mindössze 4-5 hétig. Való igaz, hogy a magyar zsidóságnak már nem volt hová menekülnie. A vidéki zsidóság még rosszabb helyzetben volt, mint a fővárosi. Vidéken mindenki mindenkit ismert. Nem lehetett elbujni, hamis papírokkal „Unter Grund”-ba menni. Ezt Pestben, a milliós városban meg lehetett kockáztatni. De a híres, hírhedt, hősi Pesti Zsidó Tanács közül és a „mentő ifjak” közül egy levehette volna a sárka csillagot és megkockáztathatta volna az utat, lejönni Budapestről és megmondani: Zsidók, testvérek, ezeket a körleveleket muszáj volt elküldeni. Kényszerhelyzetben vagunk, megértitek? De először megmondom, a Zsidó Tanács üzeni: ne menjetek be a gettókba, próbáljatok feljutni Pestre, kíséréjétek meg a szőlők, a határokon Romániába, csak ne menjetek be a gettókba. Önnét csak Auschwitzba, a biztos halálba mentek!

Nem tudok sajnos egy hősről sem, aki ezt megtette volna. Igaz, nem volt semmi lehetőségünk. Bent voltunk az erőfőzőkben. De sokan, köztük én is, inkább megmérgeztük volna saját gyermekeinket és utána magunkat, és nem mentünk volna, mint „birkák a vágóhidra”. Ez a meggyezéses magyar zsidó hősiesség és a Zsidó Tanács működéséről.

Mikor vége volt a nagy cirksúnak, a keresztény magyar nép kezéhez nem tapadt zsidó vér? irtásnak, és elszórt a földi néhány életben maradt Auschwitzot, Bergen-Belsent, stb. stb., halálmarst megjárt veteránok, nem tudunk szabadulni

az érzéstől, hogy minket a „hősies Zsidó Tanács” Budapestben odadobott kocnak, csakohy ők időt nyerjenek.

Ami pedig a magyar-zsidó anyák hősiességét illeti, Auschwitzban, a peronon, ahová megérkeztünk az átkozott dr. Mengele elé! Megint csak nem tudok szabadulni a gondolatától, hogy Rössel Mordecháj nem volt személyesen ott. Csak hallásból tud arról, ami akkor és ott történt. Én ott voltam. Odáig elcipeltem a két hón szerett fiamat, akik akkor öt és hétévesek voltak. Akkor már mögöttünk volt három hét: a nagyváradi gettó, három nap, három éjjel vagonot (százán egy vagonban), mire odaértünk, már úgy ki voltunk készítve, étlen, szomján, közösen, halálosan elgyötörve, halálosan kimerülve, hogy amikor kiverték bennünket az auschwitzi Rámpán a vagonokból, vérebekkel, lövésre kész géppisztolyokkal ellátott SS-ek, állandó ivóltételre, ütlegelésre, vérekből csaholásra, vérfigyaszto ugrándozásuk középerre, az SS-ek kergetése, „los-los”-ordításuk közepette, pillanatok alatt meg egymáshoz tartozókat széjjel verte, egy pánikban, halálrettetésben rohagáló, lökdösődő, síró, ivóltó emberemög között nem lehetett hősiességről beszélni. Csak pusztá véletlenül mult, hogy a gyermekek az anya, nagynya, unokatestvér, nővér, vagy nagynéni, ismerős fogta kézen. És senki sem tudta ott és akkor, mit jelent a cigarettázó Mengele, „rechts és links”-e. Igaz, hogy, aki ott nem került azonnal a gázkamrába, arra csak a biztos, kínos, keserves és dőghalál várt egy későbbi időpontban, meg temérek kín után. Ott ugyanis nem lehetett meghalni, csak megdöglelni. A halál ott és akkor megváltást volt. Irigylettük a holtakat, és a pillanatot is elátóztuk a napot, amikor megszületünk!

Igazi hősiesség volt azonban élni és élni akarni ott, és azokban a körülményekben. Minden perc ott egy év volt, minden percet ott kibírni könyörtelen élethálarc volt. És csak a tudat, hogy szeretteink viszont kell hogy lássuk, a remény, hogy ez el fog jönni és a tudat, hogy kínzóinknak gyászos vége kell, hogy jöjjen. — tartotta bennünk, úgy ahogy a lelket. De végeredményben csak az jött élve vissza önnét, akinek ez lett a sorsa.

Jobb nem beszélni a magyar zsidóság hősiességéről, jobb hallgatni. Lehaitani a fejet, hallgatni. Némán gyászolni, aki még gyászolni akar és képes rá!

Az utánunk jövő nemzedéknek meg kell mondani, hogy csak itt, a saját országában remélheti, hogy Auschwitz nem fog ismét megtörténni. Mert Auschwitzban nemcsak ártatlan milliók étek, pusztultak el. Az auschwitzi kemencében elégett az emberiség, az ugynevezett európai kultúra, a kereszténység eszméje is! Azóta faült el a világ, amely tele van embertelenséggel, erőszakkal, terrorral.

KLEIN SULAMIT
Cholon, Bilu 11

ROVÁSON...

Tallóznánk az Uj Kelet ünnepi számban, szemem meacskadt egy tanulmányra is beillő cikkre: a magyar zsidóság áttérrelése, újabb kutatómunka nyomán.

A kép, ami az említett tanulmányból élénk tárul, felette lesújtó. Annak a magyar zsidóságot illető konkluziója röviden kifejezhető a költő szavaival: „Multadban nincs öröm, jövőben nincs remény!”

A probléma értékelésében nem állított fel semmit prognózist a jövőt illetően. Kizárólag a mult-ra szorítkozom. Szerintem, a magyar zsidóság minden szervezeti tagoltsága és sajátossága mellett is — megállotta a helyét ott, hova őt az Isteni Rendelés állította. A végetes bukás, mi Izrael ezen régi, patinás törzse érte, egyenes függvénye a zsidó kisebbségi sorsnak. Ennek felidézésében semmi felelősség nem terheli és elhárítani nem állott módjában.

Az „áttérrelés” problémájával foglalkozva, meg kell állapítanom, hogy annak már itt az országban szakállva van és teljes megértése végett vissza kell nyulni az előzményekhez.

1974 november elején a Jád Vásem Intézet és az Akadémia közös rendezésében szimpozium tartottak Jeruzsálemben. Mély tisztelettel az előadó tudósok személye iránt és átérzeve a némes szándékot, mégis mindenképp fölött áll a zsidóság magyar törzsének való értékelése, megbecsülése és a mártíromság glóriája, amely homlokát övezi. Sokunknak a hallgatóság közül — és éppen akik az eseményeket ott éltek át — az volt a benyomásunk, mintha annak vezetőin keresztül maga a Magyar Zsidóság ült volna a vádoltak padján. Az a közélet, amely megtette a kötelességet, nem kevésbé mint berlini vagy bécsi hittestvéreink. Nem, Anilovicsok nem voltak, de erre nem is volt lehetőség. Ellenben volt Szemes Hannánk! Volt Domonkos Miksánk és a vezetőségben a mártírok egész sora. P. Wald Szmicha, Komoly Ottó, dr. Gábor János, Weiss Artur, Szegő Miklós és közéjük számítom dr.

A magyar-zsidó hitközségek Emlékkönyve

Lapjuk április 20-i számában Schön Dezső bírálókat írt a Pinkász Hakehillot Hungaria c. műről. Ebben, — a Budapest cikkben, — a vézskorszakot tárgyaló részlét ezt írja:

... a Pinkász 11 teljes oldalt szentel a vézskorszaknak, illetve a budapesti eseményeknek. A szerző azt igyekszik bizonyítani, hogy a vézskorszak küszöbén, a súlyos gazdasági helyzet ellenére, a budapesti hitközségekben jelentős mértékben fokozódott a zsidó kulturális és vallási tevékenység.

Majd szóvá teszi a Jávne-könyvsorozatát... A fejezet a következő szavakkal zárja. Az IMIT is folytatta tevékenységét és tető alá hozta hatalmas művét, a Hertz-féle Ötkönyv magyar verziójának kiadását.

„Ha dr. Jaron a Hertz-féle Chumás fordítással azt akarja bizonyítani... (ahogy ő írja a vézskorszak küszöbén) a magyarországi zsidóságunk még volt fejje, türelme és pénze ilyen nagyszabású tudományos vállalkozáshoz, akkor alaposan mellőfogott, mert ez a mű nem néhány nappal a németek magyarországi bevonulása előtt jelent meg, hanem sokkal előbb... hogy Hertz főrábbi 500 fontsterlinget utalt át erre a célra.”

Válaszol erre a következő:

1. A vallási és kulturális élet megújulása máshelyütt is megismétlődött, még Theresienstadtban is. Tehát nem anyagiakon múlott.

2. Bizonyítási szándék tehát nem volt, mert nem is volt rá szükség, csupán a jelenség leírására törekedtem. Eppon ezért „mellőfogásról” sem lehetett a

cikkben szó. Legfeljebb a bírálóban.

3. A cikkirő egyes tévedéseimet akarja kikorrigálni, de csak egyet emlit, és kétféle vágja. A magam részéről sokkal több tévedést találtam, mindegyikért vállalom a felelősséget — ha kéziratommal megegyezik. Biztos tudomásom van róla, hogy a könyv cikkeinek más szerzőinél is így van.

4. Az IMIT a Hertz-féle Chumás valóban a vézskorszak küszöbén jelentette meg. Vajon egy évvel a kamenc-podolszki vérengzés, két héttel az újvidéki megszállás után, és alig egy évvel a munkaszolgálatosok (ukrajnában és a Don-kanyarban), nem állt-e a magyar zsidóság 1942-

ben a vézskorszak küszöbén, ha nem éppen azon is túl?

5. A könyv kiadásához szükséges anyagi eszközök előteremtésének tárgyalása legalábbis másodrangú történelmi kérdés.

6. Megfelelő jelző-e „szerecsenlet fércmunka” olyan műre, amelynek önálló-mű méretű bevezetése, a magyar zsidó történetírás egyik legidő állóbb alkotása?

7. Végül, de nem utolsó sorban: megb. Gervai Sándor báráton alkalmaztatását megokoló, „krónikus állásnélküliség” kitétel „Joég lárás” (a szegény kigunyolásának) kell bélyegeznem.

Dr. JARON BÁRUCH
Jeruzsálem

A CIKKIRŐ VALASZA :

Öszintén szólv, nem értem dr. Jaron Báruch méltatlankodását, annál kevésbé, mert ezzel az IMIT dologgal valóban mellőfogott. De lássuk a tényeket:

Mint tudjuk, Magyarországon nemcsak a vézskorszak küszöbén, hanem a jó békeévekben is létezett zsidó vallási és kulturális élet. A Pinkászban közzétett tanulmányában dr. Jaron azt akarja bizonyítani, hogy a vézskorszak küszöbén megnőtt az érdeklődés a zsidó vallási és kulturális problémák iránt, tehát a területen amolyan renaissance létezett. Nos, amíg a Goldmark-teremmel és a Jávne-könyvekkel bizonyított, — renđen van. Ezek valóban a hitlerizmus, a növekvő antiszemitizmus és a zsidó törvények nyomán jöttek létre. De mi köze ennek az IMIT Ötkönyvéhez? A második világháború idején megjelent a Mult és Jövő is, napvilágot láttak rabbinikus tárgyú könyvek, működött a Schlesinger-féle sziderlipár, stb. stb., viszont mind ennek semmi köze nem volt a küszöbön álló vézskorszakhoz.

Ami az IMIT és a Szentírás kapcsolatát illeti: az 1894-ben létesült Társulat alapítói tisztán látták a Szentírás szerepét, helvét és jelentőségét a zsidó nép életében, ezért kezdték fogva igyekeztek azt az egyedülálló alkotást terjeszteni és népszerűsíteni. 1906-ban készült el az első magyar zsidó Szentírás-fordítás, és a szerkesztők — fordítók (dr. Bacher Vilmos, dr. Bánóczy József és dr. Krausz Sámuel) az utolsó kötethez tájékozásul a következőket írták:

... mi tudjuk legjobban, hogy e munkánk, már a Szentírás fordításának sajátos természeténél fogva, nem maradt menten hibáktól és fogyatékoktól; reméljük, hogy az Izr. Magyar Irodalmi Társulat a Szentírás újabb kiadásával a módját fog adhatni javítására és tökéletesítésére.

Valóban, a későbbi években az IMIT kiadta az ifjusági Bibliát, díjazott és kiadott bibliatárgyú könyveket, így nem csoda, hogy kapva kapott dr. Herz főrábbi aianlatán és függetlenül a növekvő antiszemitizmustól, a zsidó törvényektől, sőt a konjunkturális érdeklődéstől is, hozzáfogott az Ötkönyv kiadásához.

Dr. Jaronnak igaz van abban, hogy a vézskorszak dátuma vita tárgyát képezheti. Beszélhetünk a második világháború kitöréséről, vagy Hitler uralomra jutásáról. Dr. Löwinger Sámuel, a budapesti rabbiszeminárium volt igazgatója, a tel-avivi Bné Brit páholy legújabb

Ha két n...
ha sokat be...
Simon V...
tőzkodik. T...
(igy New Y...
vez viták...
zetővel tá...
munkapén...
nyí sorstár...
túl. Harmin...
Zsidó Dok...
arra, hogy...
kentse.
Simon V...
lyal az arc...
pen anyag...
mint a véd...
komorodik...
nyire mélye...
„En vagt...
te. A zsidó...
len dolgoz...
legalább é...
ennek a r...
interjúja so...
Ha mind...
tennem, an...
re harmin...
gozott fel...
ami bizony...
Nem sze...
célja ugyan...
tadni. „Eh...
tétek ninc...
hurcoltatn...
cikat és c...
dám aktív...
vagyok ha...
tesen biológ...
lassan kib...
Az írás...
zöttünk va...
egy ifjusá...
mokban k...
pen a nap...
vei is kiad...
kákban, h...
éklépzéle...
LONDON...
Jonas...
„Souhafi...
gol újságir...
lása éhes...
valaha vill...
bematatta...
leviziós ri...
leby család...
aki izgalmas...
tett Beiruth...
rögvest el...
amikor a 15...
zenegy nap...
ja kinyitván...
bón talált...
rakott ruhá...
sági lapját...
a man” h...
Csak pár na...
a küszöb...
tolt, felva...
Dimbleby ír...
boru ez a...
Az angol u...
szerint, a...
szemű, hossz...
küköfégy...
autógon a b...
hatalmukba...
Holiday Inn...
gényesség...
a fegyverg...
és hatalom...
A régi Li...
Az elegáns...
mek klub...
„örömházak...
taxisofőr...
csókárusai...
ledek napk...
bankárok...
gáikat, sira...
rizs pazar...
véháza...
Az amerikai...
ciós szolgá...
tyár tagjai...
Dimblebyne...
ban setten...
íróknak, h...
mok küllig...
Kissinger is...
ták, hogy...
langisták...
nem a muz...
a libanoni...
nem a vesz...
palesztinai...

NOTESZLAPOK :

Dr. Fried Dezsőre emlékezve

töltötte egy bevándorló befogadási központban első izraeli szeder Estjé Gál András író, újságíró. Az Uj Keletben április 20-án megjelent cikkben ír róla tanítványi halálával, sok szeretettel. Bizonyítéka ez annak, hogy a jó tanár milyen mélyen hat a tanítványra, s hogy az igaz nevelői egyéniség emlékét milyen sokáig őrzi a lélek. Az egyéni hangvételű szép cikk azonban kis igazítást igényel, s talán némi pótlást is.

Dr. Fried Dezső (s nem Ernő, ahogy az emlékező cikkében szerepel), az 1940 őszén, a bécsi döntést követően, sebbel-lobbal létesített Kolozsvári Zsidó Fiu- és Leánygimnázium azon tanárai közé tartozott, akik Budapestről érkeztek Erdélybe. Ma már az is elmondható, hogy a tanári kar szervezését irányító kolozsvári cionisták, s élükön dr. Fischer József, a „kuratorium” elnöke, az iskolafenntartó testület vezetője, budapesti cionistákkal működtek együtt, amikor a pályázatok elbírálták. Marton Ede, akkor a Keren Kajimmet magyarországi irodájának vezetője volt az informátor, aki egyes jelentkezőket a pályázat benyújtására buzdította, másokról pedig tájékoztatással szolgált. Dr. Fried Dezső egyike volt azoknak, akikről a legmelegebb hangú ajánlás érkezett.

Az Abaujszántón született fiatal ember — most június 3-án lenne hatvan éves — éppen csakohy befejezte tanulmányait az Országos Rabbiképző Intézetben. Amikor Kolozsvárra érkezett, még nem is volt rabbivi avatva. Később, 1941-ben, onnan utazott a fővárosba, rabbiavátásra. Doktorit fokot azonban már 1939-ben nyert, persze nem a Rabbiszemináriumban, amely sohasem adott ilyen oklevelet, hanem a Budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen. 1939-ben ki is nyomtatott disszertációjával, amelynek címe: „Mohamed a régebbi zsidóság megítélésében”. Kolozsvári tartózkodása alatt szerkesztette a Zsidó Diák Naptár 1—2. évfolyamát.

Az ifjusági istentisztelet, amelyről Gál cikkében nem felekezett meg, a magyarországi neolog zsidóság régi intézménye volt. Löw Lipót, a XIX. század egyik legnagyobb rabbiszemélyisége, vezette be ezt a hagyományt Szegeden. Tulajdonképpen németországi példa szerint haladt Löw, de az ifjusági istentisztelet Magyarországon külön szint kapott, s a magyar hazafiasság szolgálatában állott. A fiatalok óta cionista dr. Fried felfogásában az ifjusági istentisztelet a zsidó renaissance jegyében folyt, ha ezt nem is nézte jó szemmel a gimnázium világi vezetőinek és tanárainak egyrésze.

Dr. Fried Dezső fiatal életének vége a deportáció katalizmájában következett. Amikor a kolozsvári gettóban összeállították azt a névjegyzéket, amelynek résztvevői viszontagságok után, de mégis életbenmaradtak a Kasztner-akció keretében, dr. Fried is helyet kapott a jelöltek között. Akkor azonban már mély érzelmi szálak fűzték a leánygimnázium egyik felső osztályában lévő, nagyon tehetséges, s igen szép tanítványához. Dr. Fried menyasszonyát nem vethette fel a jegyzékbe, s ennek következtében ő maga is lemondott arról, hogy a csoporthoz csatlakozhassék.

Dr. MÁRTON LAJOS

USA-ban
UJ KELET
Felvilágosítás, szolgálat, előfizetési, hirdetési és szerkesztési ügyekben
GOLEMAN
KALMAN KAJAN
619 E. 2nd Street
BROOKLYN
Phone: 633-0564, 633-0543
New York 11218

ISMERT
PETACH-TIKVAI TEXTILGYÁR
KERES:
GYÁRI MUNKASOKAT
szakmányokba.
JÓ FELTÉTELEK!
Jelentkezés: 909371, 909739, vagy „Sharon Textil”,
Ásziréj Cion utca Rámát-Weberrel szemben.
Szállítás Petach-Tikva, Or Jehuda, Rámle és Ludl körzetéből a gyárig.

UJKELET
SIM
Ha két n...
ha sokat be...
Simon V...
tőzkodik. T...
(igy New Y...
vez viták...
zetővel tá...
munkapén...
nyí sorstár...
túl. Harmin...
Zsidó Dok...
arra, hogy...
kentse.
Simon V...
lyal az arc...
pen anyag...
mint a véd...
komorodik...
nyire mélye...
„En vagt...
te. A zsidó...
len dolgoz...
legalább é...
ennek a r...
interjúja so...
Ha mind...
tennem, an...
re harmin...
gozott fel...
ami bizony...
Nem sze...
célja ugyan...
tadni. „Eh...
tétek ninc...
hurcoltatn...
cikat és c...
dám aktív...
vagyok ha...
tesen biológ...
lassan kib...
Az írás...
zöttünk va...
egy ifjusá...
mokban k...
pen a nap...
vei is kiad...
kákban, h...
éklépzéle...
LONDON...
Jonas...
„Souhafi...
gol újságir...
lása éhes...
valaha vill...
bematatta...
leviziós ri...
leby család...
aki izgalmas...
tett Beiruth...
rögvest el...
amikor a 15...
zenegy nap...
ja kinyitván...
bón talált...
rakott ruhá...
sági lapját...
a man” h...
Csak pár na...
a küszöb...
tolt, felva...
Dimbleby ír...
boru ez a...
Az angol u...
szerint, a...
szemű, hossz...
küköfégy...
autógon a b...
hatalmukba...
Holiday Inn...
gényesség...
a fegyverg...
és hatalom...
A régi Li...
Az elegáns...
mek klub...
„örömházak...
taxisofőr...
csókárusai...
ledek napk...
bankárok...
gáikat, sira...
rizs pazar...
véháza...
Az amerikai...
ciós szolgá...
tyár tagjai...
Dimblebyne...
ban setten...
íróknak, h...
mok küllig...
Kissinger is...
ták, hogy...
langisták...
nem a muz...
a libanoni...
nem a vesz...
palesztinai...

SIMON WIESENTHAL NEW YORKBAN

Ha két náci veszekszik, egyik végülis így fog fenyegetőzni, ha sokat beszél megkék Wiesenthalhoz.

Simon Wiesenthal, jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik. Több városban tart beszédet, amelyeket sok helyen (így New Yorkban is) a rádió, illetve a televízió közvetít; részt vesz vitákban, találkozik politikusokkal, fontos szervezetek vezetőivel tárgyal.

Simon Wiesenthal magas, erőteljes férfi, barátságos mosolyal az arcán, híres jó vicceiről és bémondásairól. Jelenleg éppen anyagot gyűjt legközelebbi könyvéhez, amely „A humor mint a védtelenek fegyvere” címmel fog megjelenni. Arca elkomorodik, amikor erről beszél; ez is bizonyítja, mennyire mélyen értelmezi ezt a címet.

„En vagyok széles e világon híralóimnak rossz lelkiismerete. A zsidók ellen szól, hogy teljesen egyedül voltam kénytelen dolgozni, amikor ezek tehetők volna ugyanezt. De mert legalább én csinálom, bizonyos mértékig csillapítója vagyok ennek a rossz lelkiismeretnek” — mondja new-yorki tévé-interjúja során.

Ha mindent újra kellene kezdeni, — mondja — ugyanazt tenném, amit tettem —, persze a hibákat is beleértve. Elvégre harminc év működése alatt mintegy háromezer esetet dolgozott fel és mindössze kétszer perelték be becsületsértésért, ami bizony nagyszerű eredmény.

Nem szereti, ha a „náciadás” jelzővel illetik. Nincs más célja ugyanis, mint a bűnösöket az igazságszolgáltatás kezére juttatni. „Ehhez a munkához különleges elővigyázatosság szükséges. Soha nem vádolnák valakit, amíg minden terhelő bizonyíték nincs a kezében, mert egyetlen ártatlant sem szabad meghurcoltatni. A legfontosabb cél napjainkban, a még létező náciakat és cinkosokat sakkban tartani, amíg élnek. Amíg iródom aktívan működök, addig félnek és ettől semmiképpen sem vagyok hajlandó megszabadítani őket... Munkám természetesen biológiai megoldás irányában halad, mert mindkét fél lassan kihál és számomra az utódlás lehetetlen”.

Az írás viszont megmarad! Wiesenthalnak „A gyilkosok közöttünk vannak” című könyvét jelenleg forrásnak használják fel egy ifjúsági könyvsorozat céljára, amelyet az Egyesült Államokban készítenek kiadni. „Napraforgó” című könyvének éppen a napokban jelent meg angol fordítása. További könyveit is kiadva várnak. Ami a legfontosabb ezekben a munkákban, hogy az a mag, amelyet az ifjúság gondolataiban és elképzeléseiben elvet, később bőségesen gyümölcsözik.

LONDONI JEGYZETEK

Jonathan Dimbleby jelenti Beirutból

„Souhafi Britanni”. — angol újságíró, mondta a gyilkosokra és fegyveres őr Beirut valaha villanyfényes körülyt és bemutatta társainak a fiatal televíziós riportert, a híres Dimbleby család legfiatalabb tagját, aki izgalmas „felfedezéseket” tett Beirutban. Megérkezésekor rövest elmondta neki, hogy amikor a 15 éves fiú eltűnt, tizenegy nappal később az anyja kinyitván háza ajtaját, a küszöbön találta meg gondosan összerakott ruháit, és személyazonosságát lapját, amelyen a „muzulmán” hovatartozást jelölték meg. Csak pár nappal később hozták a küszöb elé a fiú megcsönkelt, felvagdalt testét. Pedig Dimbleby írja: nem vallási háború ez a közelkeleti Svájcban. Az angol újságíró véleménye szerint, a gyűlölettől lángoló szemű, hosszuhajú fiatalok, akik gépfegyverrel száguldanak autókban a beiruti utcákon, akik hatalmukba vették a Hiltont és Holiday Intt., a libanoni szegénység terroristáit, s felfedezték, a fegyvergolyóban van az erő és hatalom.

A régi Libanon összeomlott. Az elegáns kaszinókat, a kéme klubjait, a vöröslámpás „örömházakat”, leégették, és a taxifórt szerint: a legszebb csókárusai a világnak, szétszórtak napkeletnek, napnyugatnak. A burzsoá kereskedők, bankárok elvesztették olcsó szolgálataikat, siratják a közepkeleti Párizs pazar vendéglőt, tükrös kávéházait.

Az amerikai központi információszolgálat (CIA) szószágyar tagjai, elmondták Jonathan Dimblebynek és a többi Beirutban settenkedő kalandos újságírónak, hogy az Egyesült Államok külügyi hivatala, maga Kissinger is, már régen azt akarták, hogy a „jobboldali” „alangisták ragadjanak fegyvert, nem a muzulmánok ellen, hanem a libanoni baloldalt ellen, hanem a veszélyesebb ellenség, a palesztinaik megsemmisítése érdekében. Ez a teoria közszájon forog a beiruti diplomáciai lövésárkokban. Az ugynevezett Palesztinai Felszabadító Szervezet (PLO) meggyőződése, hogy a Jordán nyugati partjának (West Bank) birtoklása Libanonban dől el. Áráfát legényei szerint a palesztinai fegyveres erők harca a falangista jobboldal ellen, minenek előtt a „Palesztinai Forradalom” élén a meghosszabbított jelenti. Áráfát s a szószágyar CIA híresztelők szerint, az Egyesült Államok terve még mindig az, hogy „amerikai megolást” szeretne kikényszeríteni Libanonban az Áráfát-tervek mozgalom előtt. Áráfátékai, ha nem is szereti, de elismeri az arab világ és a palesztinai „nép” képviselőjének tartja. Ezért az amerikaiak diszkreditálni akarják Áráfátot és megpróbálják gyengíteni Libanonban és nemzetközileg az ugynevezett Palesztinai Felszabadító Szervezetet. A megoldás nagyon egyszerűnek látszik: Tüntessük el a Palesztinai Felszabadító Szervezet utolsó közepkeleti politikai és katonai erőbázisát és akkor a palesztinaiknak nem lesz más választásuk, mint visszasaompolyogni Huszein védnöksége alá, az amerikai befolyás útjára... A falangisták mindig irigyelték Huszeint, aki oly könnyedén füstölte ki Jordániából az áráfati ötödik kolonnát — 1970-ben.

Azonban a terv nem sikerült, számol be Jonathan Dimbleby. A libanoni baloldali szövetségre lépett a palesztinaikkal, a hadsereg összeomlott, a falangista jobboldal gyengének bizonyult az utcai harcokban. Libanonban tulajdonképpen a szegénység gyülemllett a harci táborokban a gazdag kisebbség ellen. Ez a háború, tulajdonképpen, 20 ezer halottjával: csak megérsztette az áráfati terror-mozgalmat és Izrael-ellenes terveit... Mi az igazság Jonathan Dimbleby riportjából, érdekes lesz palesztinaik megsemmisítése sürgősen megvizsgálni és ha van

Wiesenthal számára az ifjúság a legfontosabb, nekik kell megérteniük üzenetét. Nekik kell megmagyarázni, hogyan volt mindez lehetséges; őket kell figyelmeztetnünk, hogy minden hasonló próbálkozást csirjában fojtsanak el. A német ifjúságnak is bizalmat kell előlegeznünk és nem szabad őket a bünsz nemzedékhez láncolnunk. Minden fiatalt fel kell világosítanunk, hogy mi történt — és mi történhetne —, mert különben nem lett volna szabad a világra hoznunk őket, — mondja Wiesenthal szónoki hévvel.

Boldogan veszi tudomásul, hogy egyre több fiatal akad hallgatósága között. Ez pedig csak azt bizonyítja, ami számos más területen is nyilvánvalóvá vált: az idő múlásával egyre nő az érdeklődés a vézorkorszak, illetve annak okai iránt.

„A fiatalok gyakran kérdezik tőlem, van-e Isten Auschwitz után? Mit felelhetek nekik? Az igazságot mondom: az én imám — a munkám. Megpróbálom megmagyarázni nekik, hogy nagy különbség van a „háborús bűnös” meghatározás között (ami különben Göbbelstől származik) és a „náci bűnös” kifejezés között, mely nem bélyegez eleve minden katont gyilkosnak. Minden alapja a jó és rossz, illetve a jutalom és a büntetés. Bebizonyítom nekik, hogy a szélsőjobb- és szélsőbaloldalt, nem csak a zsidógyűlöletben ért egyet, hanem — bármennyire is tagadják — a zsidóságnak a cionizmussal való azonosításában is.

A munka, amelyet Wiesenthal végez, nem alkalmas arra, hogy népszerűvé tegye. „A zsidó establishment nem akarja, hogy emlékeztessék, elvégre leszakított a tapasztal a sebekről, de másképpen ez sajnos nem megy. Megmondom neki, hogy a világ minden felsőbb iskolájában (egyesekben már van) tanfolyamokat kellene bevezetni a vézorkorszakról. A jövőd tanulókat fel kell készíteni a témára. Az is meg kell mondanom nekik — azoknak is, akik nem akarják tudomásul venni —, hogy a németek ma integráns részei a szabad világnak... A hagyományos zsidó optimizmus olyan tény, amely megemelt bennünket a kollektív öngyilkosságtól, de ugyanakkor figyelmeztetés számunkra; résen kell lennünk. Ébren kell tartanunk az emlékeket.

Wiesenthal dinamikus ember, meggyőző szónok. Elővöl hatalmas tudásával és szinte költőien szép nyelvezetével. Valóság gal lebilincseli azokat, akik mindenható özőnlenek, ahol személyes megjelenését hirdetik. Johannesburgban például 800 személy megjelenésére számítottak és négyezren jöttek, ezért kellett televíziós közvetítést rendezni.

A legnagyobb elégtétel számára, hogy a bujdosó náciak az egész világon rettegnek tőle és ügynökeiktől. Wiesenthal szavaival hallva, az embernek az a benyomása, hogy a lázas tevékenység, az eredményes munka és a szent ételcél teszik lehetővé számára, hogy kimondataatlan fájdalmat hordozza egy életen keresztül.

ASKENÁZI ERVIN

STOCKHOLMI LEVÉL :

ANTISZEMITA ISTENTISZTELET

Minap egy koncerten összekerültem Morton Narrowe stockholmi főrabbiával, aki hivatala mellett zenéért ember is. A koncert szünetében elmondta, hogy a Rádió fegyelm tanácsadóhoz fordult a svéd rádióban elhangzott husvéti istentisztelet antiszemita tartalma miatt. Jóllehet nem kísérem figyelemmel a svéd rádió istentiszteletét sem husvétkor, sem máskor, a bir új volt, de nem meglepő. Hiszen a svéd rádió tele van arab-szimpatizánssal és gyakran dicőíti az arab terrort. A Rádió formailag ugyan teljesen „független” monopól társaság, a valóságban azonban el van látva a Palme-kormány kézzel.

A svéd püspökök testülete éleshangu levelet intézett a Rádió programfőnökéhez, amelyben „politikai részrehajlásnak minősíti a Közelkeleti konfliktusban a Rádió Uppsalából közvetített istentisztelet husvét napján és azt mint rendkívüli izléstelen bélyegzik meg”.

Olof Sundby főpüspök sajtókonferencián ismertette a levél tartalmát és megállapította, hogy a rádió „Hit és emberek” című vallásos programozatába sajnálatos módon becsuszhatott egy ilyen antiszemita program. Az istentisztelet fő témája az Ó-testamentum profécija volt. A levél szerint „a program a közelkeleti konfliktusban kimondottan részrehajló volt. Az izraelieknek arabokkal szembeni torturáját taglalta a legdemagógbab módon. Jesájá proféta szavait az Ur szentvédő szolgájáról az „elnyomott” palesztinaikra alkalmazta a pap. Különlegesen izléstelennek kell minősíteni, hogy a programot husvétkor közvetítették, amikor a zsidó és keresztény husvét éppen egybeesett. A történelem folyamán a husvét volt az az időpont, amikor a zsidógyűlölet és a pogromok fellángoltak. Különösen kínosan hatott a prédikáns ama megállapítása, hogy ezért még nem kell a zsidókat gyűlölni, vagy üldözni. Ez utóbbi kitételeből megállapítható, hogy Arne Carlsson nevű pap szükségét érezte enyhíteni a nyomott hangulatot, amelyet prédikációja keltett a hallgatóságban.

A püspöki gyűlés megállapítja, hogy a „Hit és emberek” című programozat értékes, ha az az Egyházzal és más vallási kérdésekkel foglalkozik. A kemény bírálatra a Rádió John Ronnas nevű vallási felelőse válaszolt; ő maga sem volt meglepedve az istentisztelet „pedagógiai metodikus” felfektetésével, egy találja azonban, hogy a püspökök kritikája túl kemény és éles. — Mi tudjuk, hogy Jesájá proféta „szentvédő szolgáját” különbözőképpen lehet magyarázni. A szokványos az, hogy ezt Krisztusra vonatkoztatják — mondja Ronnas —, de azt minden szentvédő emberre lehet vonatkoztatni. Tévedés a programot antisemitának nevezni — inkább anticionistának fogható fel. Hogy a rádió vallási magazinja a püspökök kritikája szerint kvalifikálatlan egyéni vélemény tendenciáját mutatja — nem felel meg a tényeknek.

A program összeállító közé tartozik egy Sigbert Axelsson nevű uppsalai docens, aki eddig a legtöbb Izrael-ellenes programban szerepelt a rádióban és a tévében. Ami John Ronnas magyarázkodását illeti, hogy az nem antiszemita, csak „anticionista”, akaratlanul is az arabvilágot és Brezsnyevet idézi fel. Ok is ugyanazt a szóképzést használják, sajnos nem csak elméletileg. A svéd püspöki kar dicseretere legyen mondvá, hogy ebben az Augias-istállóban igekezznek valahogy a szennyet eltávolítani, mert a bűz már fojtogató.

A SVÉD KÜLÜGYMINISZTER DILEMMÁJA

Ha valakinek eddig kétségei lettek volna afelől, hogy talán a svéd kormány mégsem

halad az arabok és Moszkva póránán, úgy ezt a kétséget most teljesen eloszlatta a svéd külügyminiszter, Sven Andersson, aki beszédében minden kétséget eloszlatott ezirányban és bebizonyította, hogy a svéd szociáldemokraták kormány szíverése teljesen Brezsnyev és Áráfát hullámhosszára van beállítva. Mit is mondott Sven Andersson? A beszédet a derek külügyminiszter az UNO svéd tagozatának évi közgyűlésén puffogtatta el az északi Gävle városkában, ahol szinte „profétai” tisztánlátással leszögezte, hogy a svéd kormány megítélése szerint a PFSz, a palesztinaik legjogosabb szószólója és a területen elért választási eredmények által hathatós támogatást szerzett magának. Izráelnek tehát vissza kell vonulnia az 1967-ben megszállt területekről. Ez a terület egy palesztinai állam lehet, amennyiben a palesztinaik is úgy óhajtnak. Sven Andersson ezután leszögezte, hogy központi fontosságú külpolitikai kérdésekben nem szabad csupán meghallgatni az egyik oldal érvelését a másik oldal meghallgatása nélkül. Mindazonáltal a svéd kormány nem teljes híve a PFSz-politikának; a svéd kormány helyteleníti az erőszakot és azt, hogy a PFSz nem ismeri el Izráel létezésének jogát. A BT folytatálagos közkeleti vitájában sok szó esik majd a palesztinaik lakóhelyeikre való visszatérésének jogáról. Első helyen áll itt azok joga, akik 1967-ben költöztek el a területekről, melyeket Izráel elfoglalt. Továbbá azok joga, akik 1948-ban menekültek el.

Es most jön Sven Andersson fejtőrése. Ugyanis azt mondotta, hogy Svédország nehézdilemma előtt fog állni.

Nekünk ugyanis önállóan kell majd állást foglalnunk; nem leszünk részt csoport-tanácskozosok, ahol a szavazást a csoport többségi összeállítása szabja meg. Természetesen állást foglalunk Izráel léte mellett, azonban tekintettel kell lennünk az „elkergetett és elszegényített” palesztinai népre és ennek jogos követelésére.

Eddig Izráelről. A továbbiakban Sven Andersson Angoláról beszélt és leszögezte, hogy nem lehet ott Kuba és Dél-Afrika szerepét összehasonlítani. Ugyanis Dél-Afrika jóval a kubai csapatok előtt már a helyszínen volt. Svédország kritizálta is a kubai részvételt ott (?). Ugyanakkor világos volt, hogy az MPLA döntés a kubai csapatok részvételére, kiközösítő a délafrikai agresszió miatt volt szükséges. Mi tirthetetlenek tartjuk a nyugati demokráciák részéről, hogy egyesek fegyverkereskedést néznek a pretoriai rezsimmel. Ez nemcsak erkölcsileg tőrhetetlen, de politikai butaság is szövetkezni egy elnyomó hatalommal, amelynek előbb-utóbb el kell tűnnie.

Mindezeket Sven Andersson mondotta, aki ugyan Svédország külügyminisztere, de nem államférfi. Egy államférfinek legalább a történelmet kell ismernie, de ő nem ismeri, vagy ha ismeri — azt úgy kicsavarja, hogy — ahogy mondani szokás, — még a saját anyja sem ismer rá. Például Svédország valószínűleg úgy tiltakozott a kubai részvétel ellen Angolában, hogy amikor Olof Palme legutóbb Fidel Astronál járt, ölekezés közben azt mondhatta neki, hogy „netene”. Dr. Kissinger is ugyanúgy külügyminiszter, mint Sven Andersson. De a kettő között mégis van valami különbség. Sven Andersson nem előrelátó ember, mert ha az lenne, úgy fiatal korában megmaradt volna a gyalupad mellett tisztességes iparosnak. Sven Andersson még erkölcsi prédikációt is tart a nyugati demokráciáknak a Pretoriai történő fegyverügyletekről. De legalább hozzátette volna, hogy „igaz ugyan, hogy a svéd kormány is ellátja fegyverrel Pakisztánt és egyéb „progresszív” államokat — de az egészen más”.

SERES GYULA

Hotel RÁKEFET Cfat
a Gáil legelégánsabb szállodája
megnyílt t. vendégei számára
renoválás után
CSODÁS TÁJ * HEGYI LEVEGŐ
Kitünő személyzet udvarias kiszolgálása
Kóser konyha
ÜDÜLÉS ÉS PIHENÉS
a hirneves RÁKEFET szállóban.
Még néhány hely sávuotra.
Igyekezzen helyet rendelni a szezonra
és az ünnepekre:
Hotel Rákefet, Cfat, POB. 113,
tel. 067-30264-5.

A Jiddis Operett Színház
HENRY GERRO
és
ROZITA LONDNER
BUCSUELÓDÁSAI
ELUTAZÁSUK
ELŐTT
DOVIDL KLEZMER
BEER SEVA — „Chén”
ma, péntek, 21.5 — 8.30
TEL-AVIV - „Ohel Sém”
holnap, szombat, 22.5
2 előadás, 7.15 és 9.30
1976. V. 21

ERDŐHÁZI HUGÓ

EMBER A POKOLBAN

Szemeim már mindenhez hozzászórtak. Pillám sem rebentek a blokk elé dobált holttestek láttán. Szenvtelenül rágcáltam a vékony szelet kis kenyeret, amit az esti adagból megspóroltam. Szenvtelenül néztem a teherautókra dobált hullákat. A fejek koppannak, de csak az első sorok. Mintha ezek a hullák még lázadtak volna sorsuk ellen. De a többiek már beletörődtek, megadták magukat.

Egy 35-40 év körüli holland asszonyt a szemem láttára gyilkolt meg a szép szőke fiatal SS-nő; az uton elgondolkozva ment, ki tudja, mire gondolhatott? A német némbor biciklin jött, csegett, de a holland asszony nem hallotta. A fenévead leszállt a kerékpárjáról, pofozni kezdte. Azt hittem, ennyivel be is éri. De nem. Dühre fokozódott. A földre dobta, bevergött. Csinos, fényes csizmájával, fejét, mellét taposta, ahol érte. Sarkával halántékába rugott. És végül a torkára taposott. Lehajolt, figyelte a légzést, arca megnagyodott, s fűtővázán kézdett egy Wagner-melodiát a Nürnbergi mesterdalnokból. Biciklijére ugrott és elkariázott.

Mit is tudott Dante a pokolról? A tizenharmadik század végén írta élete nagy művét. Ha most élne és körülnézne, a toll kiesne a kezéből, a lángok közé dobna művét s rájönne, hogy látomásai hazugok voltak.

Mert mostanig senki ember fia semmit nem tudott a pokolról. Vajon, nem azok teszik okosnak, akik a hajnali órákban nekimennek a magafeszültségű drótkerítésnek? Egy pillanat és mindennek vége.

Jól tudom, bűn az élet eldobni. De istenem, Te látod, hogy nem bírom tovább. Igaz, még alig életem. Nem is szerettem, úgy igazán gyümölcselem sem laktam jól.

Almodom, hogy otthon vagyok a falumban. Tavasz van, rügyeznek a gesztenyefák. Husvét előtti hangulat. A nap ragyogóan süt, madarak énekelnek. Éhséget érzek. Benyitok a pázkasütő-házba. Hallom a nyújtófák csattanásait, érzem a frissen süített pázka szagát. A sütkemencében óriási hasab fákégek, tömördek a frissen süített pázka. Egyet elmeleg. bele akarok harapni. A jobb kezem anyám, a bal kezem apám fogja le.

Nem, ne egyél pázskát, neked még nincs husvétod, a jövő hélt péntekén lesz a te igazi husvétod.

Féltedtem. — Ez valamit jelent, gondoltam. Szlekciók folytak, transzportok mentek el, de senki sem tudta, hova. A pánik nagyobb volt, mint máskor. Én is egy ilyen transzportba kerültem.

Négy napig utaztunk zsufoft marhavagonokban, ismeretlen sors felé.

A vonat hirtelen fékezett. Kinyitották az ajtókat. Leszálltunk.

Kisvárosi állomás, SS-legények. Megszámoltak és elindultunk. Először lakott területen haladtunk. Virágos kertek, Gyerekek játszadoztak. Felőttek kapálgattak virágos kertekben. Megdöbben arook követtek a menetet. A gyerekek is megálltak, játék közben, csodálkozva néztek minket. Mi is őket. Már késő délután volt, mikor megkérdeztem a mellettem haladó Babit, milyen nap van? — Péntek — válaszolt. A szívem megdöbben. Péntek...

Erdők hosszú kilométereken keresztül. Örökzöld fák, gyönyörű táj. Az egész világ mégsem állhat SS-ekből.

A kapáló emberek szomorúan, csodálkozva néztek. Ha valamelyiküknek megmutatnák tetovált számunkat a bal karunkon...

Ha azt mondhatnám nekik, hogy minket most kivégezni visznek... talán tennének valamit, talán nem állnának ilyen tétlenül.

Nem akartam meghalni. Tovább mentünk. Késő este volt mikor megállítottak. Dörmögő, mély hang szólt meg:

— Sorba, sorba gyerekek. Nem lehet vacsora nélkül lefeküdni. Mindenki kap egy csajkát és egy kis forró levest. Reggel majd megismerkedünk.

Sok jót nem vártunk. Gázlámpákat hoztak és a bejáratnál mindenki kapott két pokrocót. Gondolkozni sem volt időnk, mélyen elaludtunk. Gyönyörű őszi reggelre ébredtünk. Nemsokára 50-55 év körüli robusztus, pirososzogás arcú SS lépett a sátorba.

— Jó reggelt, gyerekek, hogy aludtatok, nem fáztatok? Torkunkra akadt a sző.

— No, mi lesz, nekem nem jár egy jóreggelt? Vagy némák vagytok? Jól van, gyerekek, nincs semmi baj, tudom félték, tölem nem kell féltetek. Én is ember vagyok, engem úgy vegyetek, mint egy papát. Appelle kellene felsorakozni, de nem érdemes, ugyanis tudom, hányan vagytok. Kint hideg van, inkább pihenjétek; tudom, nehéz volt az út idáig, de most már minden jó lesz.

Az ebédt szekereken hozták. Délután megint elaludtunk. Megint a papa ébresztett fel: — Gyerekek, estére találunk ki valami szórakoztatót. Hadd magyarázzam meg nektek, ide pár heti pihenésre jöttetek, azután munkára mentek, ahol emberi módon fognak veletek bánni.

Kissé lehalkította hantját és így folytatta: — Amig szabadok lesztek... És ez is meglesz rövidesen... Este a csillagos éjszakai körúton énekelünk, balett is volt és Emőd Tamás Három Kis katonáját szavalták. Délutánonként sétáltunk az erdőben. Öreink sem voltak szigorúak, néha cigarettával is kínáltak. Fűrődni is mentünk. A fürdő pár kilométerre volt a sátraktól.

Igy telt el négy hét. Jókévdve, vidáman. Fiatalok voltunk és örültünk az életnek. Akkor még csak három sátorban laktunk. Összesen 1200 lány. Kilenc sátor üresen állt. Az egyik sátor celtjétől le-le faricskáltak a lányok egy-egy darabkát, zsákcsockákat varrtak, amibe „kincseiket” rejtették: Egy-egy kiscsorbut fésűt, kopott kanalat, rongyardarabot, amit törülközőnek és zsebkendőnek használtak.

Vasárnap este a papa bejött. Nem mosolygott, mint más-kor.

— Gyerekek, holnap reggel nagy kontroll lesz, hat órákor Appell-hez indulunk, vigyázzatok, semmi ne legyen nálatok.

Azon a novemberi reggelen láttam meg először Josef Krammert, a hírhedt Bergen-Belsen-i gyilkost. Alacsony, pocakos ember, sárgás pergamentszínű arccal, rövid lábakkal és még rövidvidebb kezekkel. Hadonászva ordibált, szaladgált.

Némán, szemrebbenés nélkül álltunk a vég nélküli Appell. Dél körül megérkezett a táblásszekér az ebéddel. Körbe-körbe sétáltatta a kis pocakos a kocsiút, úgy, hogy az étel kilocsnat és érintetlenül visszaküldte a konyhára.

— Büntetésből nem kaptok ebédet — ordította. Amikor felszabadultam, megtudtam, hogy Josef Krammer ezzel a módszerrel százszázakat éhezettett halálra.

Késő délután a sátrakba küldtek. Mindenki a helyére ült. Végül bejött a pocakos kísérettel, a Papa legáltal a régi SS-ekkel.

A pocakos fenyegetően körülnézett. Némán ültünk. Egyenesen felém jöttek. Én voltam a harmadik a bejáratnál.

— Emeld fel a szalmát, — ordítottak rám. A szalma alatt tarisznya volt.

— A tiéd?

— Igen, válaszoltam. Holott tudtam, hogy Zuckerberger Jucit.

Az egyik fenevad pofozni kezdett. Hátraestem. A pocakos meg eszem erejéből a sukítóba rugott.

— Oda, a bejáratához, te zsidó cafka. Az állam vagyonát rongálni!

Megint pofozások, rugások, és már négyen álltunk. Arra lettem figyelmes, hogy Juci a pocakos előtt áll.

— Kérem azt az első lányt visszaküldeni, neki soha nem volt tarisznyája, siettem amikor Appelhez mentünk és így az ő szalmája alá dugtam.

Megdöbbenve egymásra néztek az SS-horda. Tovább folyt a kutatás, de már verés nélkül. Pár nap múlva munka-traszportba kerültem. Ruhát, cipőt osztottak egy teherautóból. A marosvásárhelyi Izák Márton Allamdijs szobrász felesége vagy három számmal kisebb cipőt kapott mint a lába. Megkérte az SS-legényt, cserélje ki. Az leugrott az autóról és addig verte a fejét, amíg az asszony a cipőt a lábára huzta.

A Papa is jelen volt. Kezeit ökölbe szorította, szája remegett és szemé gyanasan csillogtak. Akkor már tudtuk, hogy a Papát leváltották és hadbírórság elé állították, mert nem viselkedett rangjához méltóan; embereknek tekintette a zsidó lányokat.

Azért írtam e sorokat, mert ahogy egy percre sem szabad elfelejteni a fenevadak szörnyűségeit, úgy kötelességünk emlékezni a kevesekre is, akik szolidaritást vállaltak az üldözöttekkel. SÁRONÁ SÁLOM

HOLLÓS KORVIN LAJOS KOMÉDIÁSOK

23.

Szeptember 23

Nem tapasztalom, hogy az írástól megkönnyebbülne az ember, ahogyan Lóri mondta egykor. Ellenkezőleg, a gondolat visszanez rém soraimból, emmagamat feleli, mint a tükör. Ugy látszik, az írók másként csinálják. Én úgy érzem, mintha csak első mondatomig lett volna szerepe akaratomnak. Azóta egy annál nagyobb erő diktál, s az én dolgom a manuális végrehajtás csupán, illetve a fizikai erőfeszítés, mert verejtékezve fogalmazom meg a „henid”-ekben tollba mondott gondolatokat.

Ezért nem tudtam írni megint, tegnap és tegnappelőtt.

Fulladt szorongás töltött el e két napon. Olyan nyomasztó, hogy nem tudtam tőle kifelé, a világra figyelni. Alig emlékszem a körülöttem történetekre azon kívül, hogy Janiék többször feszengve néztek réám, s hogy mindilyenkor igyekeztem összeszedni magamat. Délután a magánrendelőmben már rendben mehettek a dolgok, legalábbis személyzetemen és pácienseimen nem tapasztaltam szokatlan reakciókat.

Mindkét nap estéjén bementem a színházba, és végignéztam az előadást. Nem is az előadást, mert a többieket fel sem fogtam. Csak Őt. Olyan messze volt. Olyan idegen...

Előadás után éteremben vacsoráztunk, kis társasággal. Azelőtt a világról sem ment volna nyilvános helyre érkezni. Ezuttal azonban Ő akart. Pedig mostanában zsufoftak e helyek, mert a kormány majd valamennyi étermet és kávéházat bezáratta.

Egyik új tanársegédem tegnap megemlített, hogy látott minket, mert maga is ott vacsorázott, de nem akarta tofakodóan észrevétni magát. Utóbb hozzátette, hogy nem először látta Őt ilyen közelről: nemrég szabadsága alatt több ízben is felismerte egy jőzsefvárosi szepresszóban, késő délelőtt. S hogy kikkel ült? Két fiatal, jelentéktelen, de rosszhíru színesznő nevént mondta. Meghökkenésesen uralkodva, éles hangon feleltem a fickónak: — Irasson magának erősebb szemüveget, barátom! Az én feleségem nem jár ilyen obszkurus helyekre, s nem közlekedik efféle személyekkel! — Mire a fickó ijedten elhallgatott. Remélem, ezek után mások előtt is befogja a száját.

Azután a szobámba jöttem és hosszan eltűnődtem a dolgon. Lám, mi mindent titkolhat előttem.

Neki azonban meg sem említettem. Az ember csak a feleségét vonhatja kérdőre. Az élete megmentőjét nem.

A tegnap-tnappelőtti szorongást ma is érzem, csak éppen nem tölt el oly töményen. Ki tudok tekinteni magamból. Ez szükséges is, mert várok valamit. Ami bizonyosan elkövetkezik, s megoldja válságomat.

Nem ez az első válságom, dehogyan.

Amikor 44-ben, az elrejtés óráiban visszazentem életemre, jóformán csak válságokra láttam. Valahogy hasonló volt az a vásári késdobálók produkciójához, azzal a különbséggel, hogy a késes sora nem a partner testének körvonalára mentén mered ki a deszkából, hanem magából a testből. Belőlem.

S minden egyes kést egyszerre éreztem. Valamennyi válságomat s mindegyiknek az okát is, az elemi iskolai veréstől a tanársegéd koromban kapott döféséig. A fiaskót, amikor huszonöt év előtt protekció nélkül pályáztam meg a docenturát. S az akkoriban legfájalmasabbat, hogy megtagadták tőlem Máriát. S ami követte ezt, hogy ugyane szülök tudtadt tenni magukat előítéleteiken, —mihelyt nem rólam, hanem Heifetéről volt szó. Minden szúrás egyszerre fáj. A leggyötrelmesebben persze a Tőle kapottak.

Nem folytathatom az írást. Lóri telefonált, hogy jöjtek haza, mert ki akar bekülni velem. Egy hete nem láttam, de gyamitom, hogy azóta is járt nálunk. Délelőtt, amikor nem vagyok otthon.

Szeptember 24

Ma délután eljött az Öreg a rendelőbe, hogy a műtét előtt még egyszer megnézzé Őt. Előzőleg halvány utalásokkal felhívtam figyelmét a tumorra is. A vizsgálat után megállapodtunk, hogy elsejnen csináljuk meg a cholecystektomiát. Ő azután a színházba ment.

Az Öregt meg tartóztattam, mert Előtte úgy tett, mintha nem értené célzásaimat a tumorra. Kiderült, hogy nagyon jól értett mindent, s egész előadást tartott. Nekem! Szerinte a több mint két évtizede fennálló cholecystitis, akármilyen enyhe volt is, némi időlt gyulladást okozhatott. Ezért érzem a szokásosnál tömöttebbnek a hasnyálmirigy középső részét. Ez azonban korántsem tumor, oktatott ki elnézően. S még azt is magyarázhatta, hogy a műtét csak a primer panaszokat szünteti majd meg, s rendre felsorolta a szekunder panaszokat, melyek bár nem jelentékenyek, de továbbra is fennmaradnak.

Csak bámultam, hogy van képe mindehhez. Utána már hiába próbált engesztelőlen mosolyogni: — No persze, ha valakiért tulságosan aggódnak, hajlamosak vagyunk rémképeket látni.

Minden bizalmamat elvesztettem az Öregben. Sajnos, úgy látom, teljesen szenisli már. Este vendégeink voltak, s Ő megint türehtelenül viselkedett. Természetesen főleg a műtétről locsogtak, s azoközben ilyeneket mondott:

„Most bánom először, hogy Ádám felesége vagyok. Mert ha nem volnék az, Ő operálhatna meg. Benne van csak bizalmam, hiszen tudjátok, hogy Ő a legnagyobb magyar sebész.”

Később meg ezt mondta: „Nem magamat félttem a műtétől, hanem Ádámot. Hogy nagyon izgulni fog, az idegesít csupán. Ilyenkor nagy hiba, hogy annyira szeretem!”

Régen megedződtem, arcizmom sem rándul ilyenkor. A többiek egy mosolyogtak réám, mint a kutýára, amelynek cukrot vetettek.

Azt hiszem, széles baráti körünknek nincs olyan tagja, akit ne tévesztene meg ez a szinte szabályos időközönként ismétlődő, nyiltszini udvarlás, ez a ravasz, dupla áttételes fogás. Mint ahogyan olyan sincs, aki valaha távollétemben is hallott volna Tőle akár csak egyetenyig dicsérő szót rólam. Mert igazában óvakodik attól, hogy megbecsülést keltsen írtaim, és növelje tekintélyemet. Ki tudná nála jobban, hogy az ember jelenlétében mondott dicséretet senki sem fogja fel sebkenegetésnél egyéneket? S hogy az effajta nyilvános kegyetessel a sérteletől is a sebzett látszatát lehet kelteni? Ha baráti körünk nem sokra tart, az Ő műve ez. S ugyancsak e szemfényvesztő fogása szerint ítélik meg egymás közi viszonyunkat.

Házasságunk első pillanatától fogva ugy idomított, úgy forgatott, úgy „rendezett”, hogy a mellékalakjává csökkennek a „rezonőrjévé”, a függelékévé. Akár a lágy anyagot korongján a fazekas, a neki megfelelő alakká formált.

A nők általában célszerűségi szempontjainak megfelelően igyekeznek deformálni bennünket. S aki férfít sikerült, lenézik azután. Csak arra néznek fel, akit nem sikerült.

Néki, a színésznőnek, a minden bíbáit tudó Kírkének hogye sikerült volna kiforgatnia engem enmagamból. Mire észbe kaptam, már menthetetlenül a függeléké voltam. S minél inkább szabadultam volna e szerepből, annál inkább.

Mert, igen, rajongóival: Lórával és mind a többi udvaroncával, „haverjével”, „hansijával”, „slapajával” és „sameszével” ellentétben, nekem nem fektűd az a szerep. Tizen-nyolc év óta csak vergődöm benne.

Ezt a vergődést neveztem el magamban egykor appendix-komplexusnak.

Szeptember 25

Amily egyidejűleg fogta fel, hogy mikor törtem be, mikor adtam fel az ellenállást, ugyanaggy pillanatra pontosan érezte meg appendix-komplexusomat is.

S akkor következett az elégedett idomárok elmaradhatatlan gesztusa: a szűgyönvéregetés.

Türehtelenül tapintatossá vált irányomban. Ha a társaságban mondtam valamit, tulzott érdeklődésével, buzgó helyeslésével karmesterként vezényelte a többieket. S képes volt rászólni is arra, ki mégsem tette a feszülten figyelőt: „Hallja, milyen érdekeseket mond Ádám?” Olyaddig, hogy végül is minden társaságunkba beoltotta a tapintatot, amellyel körmonfontan lejáratott. Először azt érte el, hogy úgy bántak velem, mint a beteggel. S innen már csak léptény volt, hogy kényszerű fölőselegként türejen el, akár a vakbelet, mely amig nyugton van, nem zavar, de a hiánya sem jelent semmit. „Lejátszott” és „takart”, miközben látszólag az előtérbe tolt. Mert a szinpadon kívül sem túrt maga mellett versenytársat, nem osztozott semmilyen népszerűségben. Hovatovább egészen körülszött e néma összeküvés, melyről időnként úgy gyamítottam, hogy a háttam mögötti talán mégsem oly néma.

Őt sosem hallgatták úgy tüntető érdeklődéssel. De lazább tartásokon is átízott a magafeszültségű figyelem. A maximumra kapcsolta magukat, hogy a leghalkabb hangánvalatait se mulaszták el. Így azután a kellő játkékkal „kíhözött” legjelentéktlenebb aperszűi is szászorta harsányabb visszhangot vertek, mint akár legmelyebb fejtegetéseim. S nemcsak a férfiaknál. Ez kevésbé lepett volna meg. Fokozottabban a nőknél! Mellette tanultam meg, hogy a nőket egy eszménynek vélt nőtársuk hamarabb s áthatóbban tudja megígézni, mint egy eszményinek vélt férfi. S azt hiszem, ebben rejlik a sok bizarr kísértés oka is.

Folytatása jövő pénteki számunkban

„EM VÁJELED”

Tisztelettel közöljük, hogy megnyílt a **LÁBADOZÓ INTÉZET SZÜLŐANYÁKNAK** A TEL-AVIVI „ASSOUTA” KÓRHÁZ MELLETT

amely a kórház keretében működik
Csak olyan szülőanyagát vesznek fel,
akik az „Assoutá”-ban születtek.

Elfogadható árak

A fenti intézet pihenést és napi 24 órás gondozást biztosít az anyának és a csecsemőnek.

Részletek a tel-avivi „Assouta” kórház felvételi irodájában

RESZESZ - kártevő irtó szolgálat
az egészségügyi minisztérium engedélyével
(engedély szám: 194)

LAKÁSOK • IRODAK • ÜZEMEK
ÜZLETEK PERMETEZÉSÉ
GARANCIA EGY ÉVRE!
LAKÓHÁZ BIZOTTSÁGOKNAK
KÜLÖNLÉGES FELTÉTELEK

GIVÁTAJIM • ÁRÁD U. 5 • TEL.: 21 13 37

UJ OLÉKNAK!!!

REHITÉJ KÁDURI B. M.

FALISZEKRÉNYEK és HALCSZOBÁK

Közöljük, hogy nálunk

20% engedményt kap

a járt készítményű bútorkra.

a várn-és jővedékhivatal igazolásával

Jeruzsálem	: Kores u. 6	Tel. 222767
Jeruzsálem	: Jaffa u. 39	Tel. 227911
Cholon	: Sokolov u. 8	Tel. 845333
Bné-Brák	: Rabbi Akiba u. 16	
Rechovot	: Achád Háám u. 22	
Tel-Aviv	: Herzi u. — Florentin u. sarok	
Kamát-Gán	: Jabotinsky u. 58	Tel. 799707
Asdod	: Ezer Páásziá 3.	Tel. 52501

Petách-Tikva, Rechov Uzsizkin 4, Rasso ház mellett

TEL-AVIV — ATHÉN — BELGRÁD

július 14. — 6 hét — 3550.— IL + 80.— \$

TEL-AVIV — ZÜRICH — ZAGREB

július 14. — 6 hét 4050.— IL + 80.— \$

PANTOURIST Ltd., Tel-Aviv,
DIZENGOFF U., „Hod” mozi passzáz,
telefon: (03) 243381

Haifa — Kirját Bjalik, Sd. Jeruzsálajim 15.,
telefon: (04) 740-451

A HETI SZIDRA

— BECHUKOTÁJ —

Ha törvényeim szerint jártok és parancsolataimat megtartjátok és teljesítitek, akkor én megadom esőzésteket a maga idejében és a föld megadja termését és a mező fája megadja gyümölcsét.

(Vajnikrá 26, 3—4)

Szokdév kivételével Behár és Bechukotáj szakaszokat együtt olvassuk. Ha kissé belemerülünk a szövegbe, rájövünk, hogy a két szidra tartalmilag is egységet képez. Az előző szidra a smita és jövel törvényt ismerteti, ezzel párhuzamosan Bechukotáj szidrája beigéri az áldást. Más szóval: az előző szidra ismerteti a földművelő nép törvényeit, míg a másik — amely folytatása az előzőnek — honorarium gyanánt beigéri a föld áldását. „Megadom esőzésteket a maga idejében és a föld megadja termését és a mező fája megadja gyümölcsét”. Ha pedig — Isten mens és írizz — nem jártok az isteni törvények szerint, jön a megtorlás: „Az ország is elhagyatva lesz fölük és lerója szombatjait”.

A Tóra hétszerez büntetést helyez kilátásba. Miért ez a hétszerez büntetés? A válasz: a smita és a jövel elhanyagolásáért. Az első a heles számmal, a második a hétszer hetes számmal függ össze. A magyarázók kimutatják, hogy a Behár heti szakaszban ismertett valamennyi parancsnak megtaláljuk a megfelelőjét Bechukotáj heti szakaszban, pontosabban: úgy a parancs jutalmát, mint elhanyagolás esetén a büntetését.

A fenti magyarázaton kívül egy további körülmény is amellet szól, hogy a két szidra szervesen egymáshoz tartozik. Bechukotáj heti szakasza ugyanis — a többi szidráról eltérően — nem kezdődik azzal a szöveggel, hogy „És szólt az Örökkévaló Mózeshez, mondván”, hanem folytatja az előző szidrában megkezdett fejezetet. Az egység tehát nemcsak a tárgyban jut kifejezésre, hanem szerkezeti szempontjából is kimutatható.

A szidra olvasása közben több kérdés merült fel. Mint látjuk, a jó magaviseléért a Tóra békét ígér. „És békét adok az országban, lefe küszköt és senki sem fog felriasztani...” De nyomban hozzátesszi az Irás: „Üldözni fogjátok ellenségeiteket és ők elesnek előttek kard által”. A kérdés kézenfekvő: vagy-vagy. Ha béke van az országban, akkor nincs ellenség, ha pedig nincs ellenség — nincs kit üldözni. Egy másik kérdés: négy ízben említi az Irás az országot. Kétszer használja az „árec” szót, két ízben pedig az „árcechem” kifejezést. Minek ez a kettősség? Miért nem használja következetesen akár az egyik, akár a másik formát?

Az újkori magyarázók a szidrában Izráel állam mai helyzetére vonatkozó utalásokat vélnek felfedezni. Előfordul ugyanis, hogy egy országnak ellenségei vannak, anélkül, hogy azokat „szerezte” volna, amit úgy kell érteni, a gyűlölt ország egyáltalán nem adott okot a gyűlöltre, csupán áldozta a nagyhatalmak globális elszámolásának. Az ellenkezés éle másvalaki ellen irányul. — valaki ellen, akit bánhani a kicsi ország megsemmisülése. Egy ilyen kis nép léte és jövője a „nagyok” békés megértésétől függ. Ha megértenek egymással — a kis nép is fellélegzik. Viszont ez a megértés egyáltalán nem tőle függ, mert a kifogások nem ellene szólnak.

Ilyen esetben a csodának is határai vannak. A mi régi csodáinkat a klasszikusok úgy jellemezték, hogy a kevesek legyőzték a sokakat, a gyengék az erőseket. Viszont a fél világot a gyengék — még csoda révén sem győzhetik le. Mert a csodában is van bizonyos ésszerűség. A kis nép tehát úgy menekülhet meg, hogy a nagyok megbékélnek egymással, még mielőtt a kis nép az ő intrikájuk áldoztatává válna. Ez a megbékélés is gyakran csodaszámba megy, viszont előfordulhat az ilyesmi.

Most lássuk az Irás szavait: „... és biztonságban laktok országokban”, vagyis nem kell aggódnok attól, hogy mások a ti számlátokra marakodnak majd egymással. Mert „békét adok az országban”, vagyis — az egész világon. A „nagyok” békében megértenek egymással. Ennek következtében „lefe küszköt és senki sem fog fölriasztani”. „Kiszűkítom a vadállatokat az országból”, ez az

ígéret nem a négy lábú, hanem a két lábú vadállatokra vonatkozik, az „árec” kifejezés ebben az esetben pedig az egész világra vonatkozik. „... és kard nem jár végig országokon”, még akkor sem, ha ennek a kardnak az éle nem ellenetek irányul, mert a kard mindenféleképpen átok.

Az Irás ezután így folytatja: „Üldözni fogjátok ellenségeiteket és ők elesnek előttek kard által”. A közvetlen ellenségtől, a rossz szomszédától van szó. Ebben az esetben nincs szükség a béke csodájára. Vele szemben a csoda más formában is megnyilatkozhat. Itt már szó lehet a sokak és a kevesek viszonyáról, a gyengékről, akik szembenállnak az erősekkel. Az ilyen csoda nem szurja az embereket szemé. Az ilyen csoda már több ízben megismétlődött. A mi történelmünk tele van az ilyen csodákkal, amelyekre ráül az Irás szava: „Üldöznek majd öten közületek százát és százán közületek tízezret fognak üldözni és ellenségeitek elesnek előttek kard által...”

Népszerű szidra-gyűjteményében Melzer professzor kimutatja: valamennyi áldás a saját országában élő népek szől. Egyetlen áldás sem igéri a szétszórásban élő népeknek, hogy fényes karrierre kerülnek majd ki közülük, híres orvosok és tudósok, írók és művészek, okos politikusok, akik varázslatos ügyességgel intézik országaik ügyét, zseniális kereskedők és leleményes gyárosok, akik hataimas pénztüzeket létesítenek a gazdanepek számára, s óriási árúházakat, vasutvonalakat, és felhőkarcolókat építenek. Az áldás egy földhöz tapadt népek szől, amely megműveli a földjét, megkapálja szőlőjét, és ennek keretén belül fejleszt í és építi önmagát.

Tudjuk, hogy a szidra félelmetes átkokat is tartalmaz. Valaki kiszámította, hogy az átkok száma 48-ra rög. Viszont nem elég tudomásul venni az intelmeket, a kemény figyelmeztetéseket, meg kell figyelniük a sortrendet is. Mire helyezi az Irás a hangsúlyt? Miután látjuk „a sorvadást és a forró lázat, ami betegé teszi a szemet és csüggedővé a lelket”, azt mondja az Irás: „És ha ezeketán sem hallgattok reám, akkor tovább fenyltek benneteket hétszerezesen vétketek miatt”. Mi ez a hétszerez fenyltés? „Egeteket vessé és földeteket ércé teszém”, ami azt jelenti, hogy a föld nem adja meg a termést, és a fa nem adja meg gyümölcsét. Éhség, szomjúság és erőtlenség gyötíri majd a népet. S ha mindez nem segít, újabb hétszerez csapások következnek. Itt már jön a pusztító kard, a dögvész, az ellenség, az éhség. A mélypont „esziket majd fiaitok húsát és leányaitok húsát esziket, romba dőlnek a városok, sívár pusztává válik az ország. A végén van a legszörnyűbb átok: „És elszórtok benneteket a népek közé”. — Ez a gálut.

A szidrából világosan kiderül, hogy a hatalanság, az elűzetés az átkok netovábbja. Ennek tudható be, hogy bölcsseink borulátóban itélték meg a gáluti zsidóság kilátásait. Ahhoz a kitételhez, miszerint „biztonságban laktok országokban”, bölcsseink (Torát kohánim) a következő megjegyzést fűzik: „Saját országokban biztonságban laktok, viszont idegen földön sosem leszetek biztonságban”. Ezért is hangsúlyozták (Ketubot 110) „A legheylessebb, ha az ember Erec Jiszraeleben lakik, egy olyan városban is, melynek többsége nemziedből áll, és ne lakjon külföldön olyan városban sem, amelynek többsége zsidó; mert aki Erec Jiszraeleben lakik, olyan emberhez hasonlatos, akinek van Istene, és aki külföldön lakik ahhoz hasonlatos, akinek nincs Istene”.

A nagy intelem — a komor és sötét képek után — pozitív kicsengésű. Azt mondhatjuk, heppinddel végződik. Az Örökkévaló nem akarja velünk megbontani a szövetséget, hanem megemlékezik öseinkről és az egyiptomi kivonulásról. „Akkor én megemlékezem szövetségemről... és az országról is megemlékezem...”

Tagadhatatlanul jó érzés, hogy tanúi és szereplői vagyunk az orséváltásnak, az új korszak hajnalhasadásának. Izráel állam alakulásával sokat szenvedett és sokat tapasztalt népiünk új utra lépett. Azóta is várakozva és reménytel telten szemlünk az Eg felté fordítjuk. Lehetőség, hogy még nem vált be teljes egészében az áldás, miszerint „biztonságban fognak élni országunkban”, de érezzük és tudjuk: véget ért az átkok korszaka és megkezdődött az áldások korszaka. A történelem megálljt parancsolt a szétszórtság folyamatának és kezdetét vette a szétszórtság nyáj hazatérése. Már nem félünk a zizegő falevélről, hanem megértjük a csodát, amikor ötven közülük százát és százán közülük tízezret üldöztek. Az ősi föld feltárta előttünk termékei ölet, és annyi gyümölcsöt, veteményt és virágot ad, hogy bőségesen jut másoknak is beöle. Nap mint nap takarítjuk a kétezer éves romokat és azok helyébe szép és egészséges hajlékokat építünk új otléknak és fiatal házasoknak.

Jó érzés ezekkel a szavakkal befejezni az öt részből álló Tóra harmadik könyvét. S tegyük hozzá: Cházák veniticházék!

A KÖNYV ÜNNEPE

Bölcsseink szerint Izráel „a könyv népe”, csak hogy nem mindig engedheti meg magának, hogy a könyv tulajdonosa is legyen. Amikor a napokban országszerte megnyílt a könyvhét, már az első este tízezrek forogtak Jeruzsálemben, Tel Avivban, Haifán, Natanján és Beér Séván, valamint több tucat kis városban az „izráeli könyvhét” keretében felállított könyvsát rak között. De igen sokan keserű szájjal tértek haza, mert nem engedhetik meg maguknak a héber könyv vásárlását.

Pedig könyvekben nem volt hiány. A hazánkban működő 77 nagy könyvkiadó több mint 15 ezer könyvet — sok tízezr példányban — hozott piacra. Ebből 6 ezer könyvet 35 százalékos kedvezménnyel kínáltak, 9 ezer könyvnel 25 százalék volt az engedmény és mintegy 50 könyvsorozatnál — elsősorban tudományos könyvek, szótárak és enciklopédiák — 20 százalék volt az engedmény.

Kevés azonban az új könyv. A kiadók az évek folyamán a raktárakban felhalmozott könyvektől és kötetektől igyekeztek megszabadulni. Nincs semmi kivétel való abban, ha a 6—8—10 évvel ezelőtti kiadványokat régi áron, vagy legalább is szimbólikus áremeléssel kínálják eladásra. De a kiadók minden raktáron heverő könyvet úgy kezeltek, mintha az idén nyomták volna, a papír és a nyomdai munka meg a könyvkötés drágulása után.

Tavaly 25 százalékkal drágult a könyv előállítás költsége. Ennek ellenére, mégis 16 százalékkal emelkedett az Izráelben kiadott könyvek száma. A könyvkiadók szervezeteinek adatai szerint, tavaly összesen 3726 könyv jelent meg, 12 millió 891 ezer példányban, szemben az előző évi 3204 könyvvel (9 millió 200 ezer példány). Új könyvekben tehát nem volt hiány, mégis nagyon keveset láttunk belőlük az idei könyvhéten.

Ha a felsorolt adatokból kiszűrjük az izráeli írók által alkotott műveket, — sajnálatos képet kapunk. A nagy könyvtengerből mindössze 534 könyv volt izráeli író munkája, ebből is 283 eredeti szépirodalmi mű.

A könyvhét nagyszerű alkalom arra, hogy az író és a kiadó a kassza összegezése mellett lelki számvetést is készítsen. Ahhoz, hogy sok és jó könyvet lehessen eladni, nem csak a könyvhét és a hasonló rendkívüli rendezvények idején, hanem az év minden napján, mindenképp fejleszteni kell az irodalom tudatát; ápolni kell az eredeti, izráeli szépirodalom iránti szeretetet a nagyközönség körében. Sokak számára a könyv mindennapos szükülegleti cikk és ahhoz, hogy megvásárolhassák „mindennapi könyvüket”, szüküleges, hogy a jó könyvet az év minden napján elfogadható áron lehessen megvenni.

Persze, lehetetlen, hogy az olcsó könyv előállításával járó terhet egyedül a kiadók viseljék. Közelíti, állami segítségre is szüküség van. Ezen a téren már megtörtént az első, a nagyközönség érdekeit is szolgáló pozitív lépés: a közoktatásügyi minisztérium elhatározta, hogy közvetlenül a kiadótól megvásárolja minden új, eredeti izráeli könyv első ezer példányát. Az intézkedés fokozottabb nivós írásra serkenti a fiatal — és kevésbé fiatal — írógárdát, amely azzal a tudattal ül le az íróasztalhoz, hogy a színvonalas alkotásra biztosítva van a vevé.

A könyvkiadók komoly versenytársat látnak az idegen nyelvű könyvekben, amelyeket várnak és illetékmentesen hoznak be. Szerintük, már a kereskedelmi tisztesség is megköveteli az importált könyvek megadóztatását. Arra kérjük az illetékeseket, hogy a könyv árát mentesítsék a küszöbön álló értékadóletlétól.

A könyvpiacokon felállított sátrakban és pultokon heverő színes kötetek között járva, új jelenségre figyeltünk fel: eltűntek a háborús könyvek és a háborús emlékbülbukom. Kivétel csupán egy kiadó képez, aki a páncélos haderők jomkipuri háboruban lefolyt harcával foglalkozó két könyvet kínál. Ezzel szemben, némi érdeklődés volt az „Izráel biztonsági lexikon” című, hézagpótló munka iránt.

Az izráeli könyvpiacok sztárja az idén meglepetésszerűen — a szakácskönyv. Láttunk mindenféle, minden fajta szakácskönyvet, amelyek nagyszerű előétel, leves, utóétel és sütemény-receptekkel szolgálnak, sőt az inyenc izráeli háziasszonyt bevezették a sörrel, borral és gyümölcslelével való főzés titkaiba is.

A legnagyobb érdeklődést feltétlenül a gyermek- és az ifjújás könyvek keltették. Hiszen minden házban akad egy-két gyerek, vagy unoka és ma sincs szebb, jobb és kulturáltabb

ajándék a könyvnel. Nagy keletje volt a szótáraknak, az enciklopédiáknak, a valódi és a népszerű tudományos könyveknek.

A lírai termés is meglehetősen bőséges az Idén, van kereslet a jó verseskönyvek iránt, de a kiadók szerint az érdeklődés és főleg a vásárlás elmaradt a tavalyi mögött.

Az idén meglepően nagy volt a vallásos és rabbinikus tárgyú művekkel foglalkozó kiadók részvétele. Ennek kézenfekvő magyarázata, hogy az elmúlt évben fokozódott az érdeklődés a zsidó nép ősi forrásai iránt. További bizonyíték, hogy Jeruzsálemben az idén nagy sikerrel rendezték meg a Biblia és Tóra-magyarázatokkal foglalkozó könyvek vásárlatát, méghozzá a Meá Seárim-negyedben. Ezt a könyvvásárlatát az ultra-vallásos fővárosi negyed nagy jesivája előtti téren rendezték. A vaskos fölülánszkoban való lapozgatás délután 5 órától este 10 óráig folyt, szünet nélkül.

Az izráeli könyvhéten élen járt az idén Ejlát, ahol már az elmúlt szombaton este, vagyis négy nappal az országos könyvhét megnyitójá előtt, megkezdődött az izráeli könyv paradéja. 12 könyvkiadó 80 ezer kötetet küldött a déli kikötővárosba, ahol nagy keletje volt a héber betűnek.

Mindössze három napja zárult az izráeli Könyvhét és így még nem készült el az anyagi nyersmétel. Kérdés, hogy valaha is pontosan tudni fogjuk, mi volt a könyvkiadók forgalma, hiszen a kereskedők általában nem szívesen beszélnek a hasznorról.

Hivatalosan az ország minden könyvüzletében megrendezték az izráeli Könyvhétet. Egyes helyeken az akcióból könyvhónap lett. Azok, akik valamilyen oknál fogva nem tudtak eljutni a könyvpiacok egyikére, minden jobb könyvüzletben beszerezheték, sőt egyes helyeken még ma is beszerezhetik a keresett szépirodalmi, vagy tudományos munkát.

Az izráeli könyv propagálása és terjesztése a héten újabb szakaszba lép. Május 23-án, vasárnap reggel, mozgókönyvtárak indulnak utnak és május 30-ig elviszik a héber könyvet az országfejlesztési területeken lévő, főleg új olék által lakott helyekre, mint Or Jehudia, Bajt Seán, Bajt Semes, Dimona, Kármíel, Lud, Migdál Háemek. Máátot, Micepe Rámon, Netivot, Árát, Kirját Árbá, Kirját Smona és Rámia. Ha a könyvkiadók idejében felismerik ezekben a városokban a helyi kultur-problémákat és kultur-igényeket, bizonyára további potenciális könyvbarátokkal és főleg könyvvásárlókkal bővíli az izráeli könyv híveinek táborát.

FUCHS ÁVRAM

Melyik nő vár egész életében egyetlen férfire? És melyik férfi tudna ellenállni?

FRANCOIS TRIFO FILMJE FÖSZEREPBEN: ISABELLE AGANI

ADEL TÖRTÉNETE

Országos bemutató • 1976. 5. 21. • péntektől „PARIS” • TEL-AVIV — 10, 12, 2, 4, 7.15, 9.30

Súlyos harcok a puha ágyban PETER SELLERS 6 szerepben, és LILA KEDROVA GURT JURGENS Bolondos film, több, mint komédia

Országos bemutató 22. 5. szombat • „GÁT”, T. A.

Ha a rendőrség nem tartja vissza őket... Ha a parti őrség nem fogja el őket... Ha a bünszövetkezet nem éri utol őket... VAGYONT FOGNAK KERESNI...!!

LUCKY LADY LIZA MINELLI GENE HECKMAN BURT REYNOLDS Stanley Donen filmje 6-ik HET • Tel-Aviv, „ROYAL”, Hájárkon u. 61, szombat, 1976. 5. 22-től • „ACMAUT” Bajt Jám

ART BUCHWALD:

SZOCIÁLIS ESET

WASHINGTON. — „Kérem, foglaljon helyet Mr. er, er, Mr. Tompkins”.
„Igenis, ma'am”.
„Nos, Mr. Tompkins, engem biztak meg, hogy foglalkoztam az ön esetével. Kérvényezett már a multban népjóléti segélyt?”
„Nem, ma'am, és sosem hittem volna, hogy erre valaha is sor kerül.”
„Nos, nézzük csak. Itt az áll, hogy négyszer egymás után választották meg kongresszusi képviselőnek, két terminuson keresztül kormányzó volt és egy terminuson keresztül szenátor”.
„Igen, ma'am. Itt vannak a referenciám, amelyekből kitűnik, hogy mindenütt jó munkát végeztem”.
„Értem. Kérem, ne sirjon, Mr. Tompkins. Azért vagyok itt, hogy segítsek”.
„Elnézését, de tessék megérteni, hogy... nos, nem könnyű dolog egyik nap elnökelőlni és másnap jóléti segélyért folyamodni”.
„Ön elnökjelölt volt?”
„Igen, ma'am. Egészen a múlt hétig. Tessék, itt van a korszakom prospektusainak egy része. Tetszik látni, „Tompkins for President!” És itt a feleségem meg a családom fényképe, s ez itt én vagyok, amit a „V” diadaljellel üdvözöltem híveim”.

„Szép családja van Mr. Tompkins. Remélem nem veszi indoklásnak, de néhány kiegészítő információra lenne még szükségem. Hogyan lehetséges, hogy egy elnökjelölt szociális segélyre van utalva?”
„Nem egyszerre történt. Egészen tekintélyes kampány-alappal indultam, mintegy 500.000 dollárral. Beneveztem a New Hampshire-i elnökjelölt választásokra és elköltöttem a felét. Nem értem el túl jó helyezést New Hampshireben, a „V”-ért is a kampány menedzserem azt mondta, maximális erőfeszítést kell bevetnünk Floridában.”
„Biztosított róla, hogy megengedhetjük magunknak, mert a korteslapra ugyanolyan összeget fogunk kapni a kormánytól, mint amennyit saját erőnkkel felhozunk. Egy kis vagyon költöttünk tévé-hirdetésekre Floridában és negyedik helyen végztünk. Igen biztató eredmény volt, mert azt hittem, hogy ötödik leszek, ennél fogva a negyedik helyet diadalnak lehetett felfogni.”

„Sajna, a további pénzek felhajítása egyre nehezebbnek bizonyult, és a kormánytól sem kaptuk meg a pénzt, amit ígért. Választanunk kellett, hogy Wisconsinban folytatjuk-e a kampányt, vagy New Yorkban. A motorkocsók olcsóbbak voltak Wisconsinban, tehát elhatároztuk, hogy ott nevezünk be. Hatodik helyen végztünk, amely eredménytől boldogtalanul csinált az ABC, NBC és CBS tévé társaságokból. Ezek ugyanis mind azt jósolták, hogy a nyertes leszek.”

„De az optimista hangulat ellenére, továbbra is a pénz volt a fő probléma. Kölcsönt vettem fel az életbiztosításomra, hogy fedezzem az Észak-Karolina-i kampány költségeit. Feleségem eladta az összes ékszereit, hogy nagygyűlést tarthassak Souht Bend-ben (Indiana). A közvéleménykutatások jeleztek, hogy delegátusokat kapok Új Mexikóban, és úgy látszott, hogy kenterben verem ellenfeleimet Newportban (Rhode Island).”

„Eppen akkor amikor lendületbe jöttünk, be kellett csuknunk kampányunk főhadiszállását és el kellett költöztetnünk butorainkat, hogy kifizethessük a nyomdát. De tudtam: ha csak egyetlen nagy győzelmet aratok valamelyik északi ipari államban, ismét megtelik pénzzel a kassza.”

„Elhatároztam, hogy mindent felteszek egy lapra. Pennsylvaniaiban. Eladtam az autómotort és vásároltam egy 30 másodperces rádió reklámszöveget Philadelphian. Aztán betábláztattam a házamat három egyperces tévé publicitáért Pittsburghban. A feleségem eladta a haját, hogy közzé tehessek egy hirdést egy Harrisburg-i újságban. És zaciba csaptam a fiam gitárját, hogy plakátokat ragaszthassunk Scrantonban.”

„De ez mind nem volt elég”. Tizedik helyen végztünk és a media borultató jóslatokba kezdett bocsátkozni személyemet illetően. Azt hiszem igazuk volt, mert most kénytelen vagyok szociális segélyért folyamodni”.

„Mr. Tompkins, az ön esete nagyon érdekes, de szeretném tudni, mire alapozta, hogy esélyei vannak az elnökválasztási kampányban?”

„Gyerekkoromban apám azt mondta, hogy minden amerikai polgár jelölheti magát az Egyesült Államok elnökének”.

„Ön a tizenkettedik elnökjelölt, aki ezen a héten népjóléti segélyért folyamodik és meg kell, hogy mondjam, maguk kezdnek a terhükre lenni. Ha most adok önnek egy csekket, mi a biztosíték, arra, hogy nem nevez be a kaliforniai elnökjelölt választásokra?”

„Ne aggódjék, ma'am. Örökre elegendem van a választásokból. Ez a dolog egy életre tönkretetheti az embert”. (sz.i. fordítása)

— Elnézést, én csak azt mondtam, hogy a kutya nem harap. A kislányról egy szót se szóltam...

EGY KUPICA BŐLŐSÉSSÉG

Az igazi számarnak mindig hosszabb a nyelve, mint a füle.

Színházi mondás: „X. Y.-t nem lehet modern színdarabban szerepeltetni, mert nem elég megviselt az arca.”

Szerénységnek nevezhető, ha két kolléga órákon át beszélget és egyik sem dicséri önmagát, csak mindketten egy harmadik kollégájukat szapulják?

Senkire sem mondom, hogy érthetően viselkedik. Hátha csak én nem értem.

Sokat olvasok a dohányzás ártalmosságáról. Azt hiszem, ideje lenne felhagyni az olvasással.

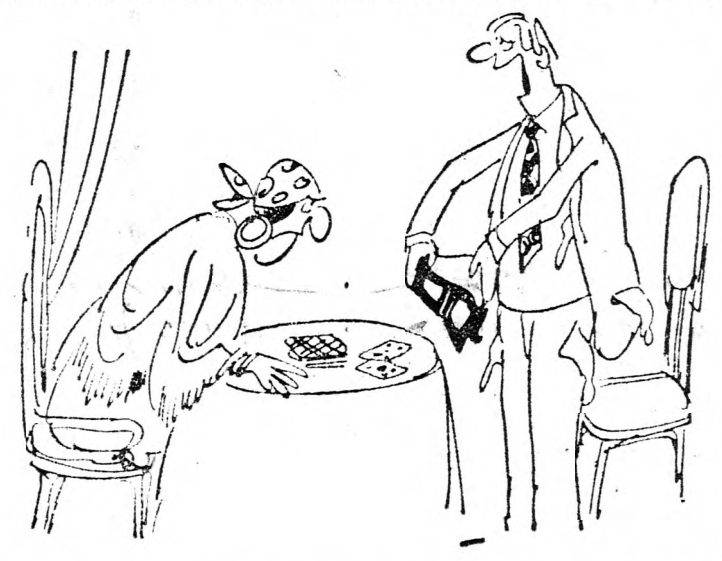
ASSZONYOK

A férj rászól a feleségére:
— Szívec, ez nem szép dolog. Miért fülsz te a falon át, hogy mi történik a szomszédokban?
— Hallgass. A szomszédasszony összeveszett a takarítóval. Ezt az asszonyt most megszerzem magamnak!

A hallgatóság folytatódik. Egyszer csak szomorúan abbahagyja és így szól a férjének:
— Nagy kár.
— Mi?
— Az utolsó percben kibékölték...

TITKÁRNOK

A titkárnő jegyzetei alapján a főnök leveleit gépele. Egyszer csak fölhajol egy másik titkárnő és összecsapja a kezét:
— Te ilyen rosszul gépelsz?
— Pszt, ne így hangosan.
— Miért?
— A főnök halálisan boldog, ha észrevesz egy-egy héber hibát.

— Ha maga mindent lát, akkor azt miért nem látta, hogy egy fillérem sincs...

FILOZOFIA A MELLÉNYZSEBEN

A tapasztalat hasznos, csak az a kár, hogy a saját tapasztalataink árán kell megszerezniük.

Néha nem könnyű a tényeket a valóságtól megkülönböztetni.

Ha az életkorod felül érdeklődnek, mondj 10 évvel többet, s akkor legalább csodálkozik majd mindenki, hogy milyen fiatalos a külsőd.

Saját magunkat vállon veregetni anatómiailag nehéz, de leg-többször mégis sikerül.

A mű nyomdai hibával jelent meg. Hiba volt kinyomtatni.

TÖRTÉNET A PARKBAN

Egy kislány ül a padon és kiabál:
— Rendőr! Rendőr!
Jön a rendőr és megkérdezi, hogy mi a baj. Valaki bántotta?

A kislány sir, sőt jajveszékelt:
— Egy fiu ült mellettem és meg akart csókolni. Aztán hirtelen felugrott és elszaladt.

— Semmi baj, kislány — így a rendőr —, majd jön egy másik fiu...

SZERLEM, 1976

A szerelmes fiu így szól a lányhoz:
— Ugy szeretlek, hogy leg-szívesebben megennélék.

— Értem. Akarsz talán inni is valamit?

CSALÁDI KÖR

A férj lázasan ebred, minde ne fáj. A felesége így szól hozzá meleg tónusban:
— Drágám, ilyen állapotban nem tudsz bemenni az irodába. Akarod, hogy telefonáljak a főnöködnek?

Körülnéz a férj a lakásban. Látja, hogy a gyerekek indiánosít játszanak, az asszony hozzálátott már a nagytakarításhoz és az anyósja is megérkezett, ő főzi majd az ebédet. Bágyadtan szól a feleségének:
— Ne telefonálj drágám. Sokkal rosszabbul érzem magam, mintsem hogy itthon maradhatnék...

ELŐADÁS UTÁN

A hosszú előadásnak vége. A szónok leteszi a sok, összegyűrt papírlapot a kezéből és mielőtt elhagyná az előadói emelvényt, így szól a közönséghez:
Kedves hallgatóim, remélem, teljesen világos volt, amit elmondtam.
Néma csend.
A szónok megismétli a kérdést:
— Remélem, minden világos volt.
Meggörög egy hang az utolsó padorsólból:
— Világosságáról szó sincs. De nagyon kérem, ne hogy megismételje...

IRODALOM

Két asszony beszélget.
— Mit csinál a férjed?
— Irogat.
— No, és már eladott valamit?
— Hogyne. Előbb a bundámot, aztán a butorainkat...

KIZÁRÓLAG LOGIKUSAN GONDULKODÓKNAK

— Te rózsákat küldsz a főnöködnek?
— Igen, de csak a tövisek miatt...

Egy vállalatnál semmi marad titokban, kivéve, amiről nyíltan beszélnek.

A kövér ember ezt mondja: Nem tornázom, mert tudvalévő, hogy a kövér ember jószágos, megértő, békülékeny. Mi egyebet tehetne? Pocakkal sem verekedni, sem elfutni nem lehet.

Érdekes, hogy az ember sokkal kevésbé tudja, mit végzett aznap, mint hogy mit nem végzett el.

— Drágám, most nem is tudom hirtelen, hogy nekünk huszont vagy ötven éves házassági évfordulónk lesz a jövő héten?

HÁZASSÁG UTÁN

— Hallom, megnősültél. Nos, milyen a házasság?
— Mint egy szindarab.
— Hogy érted ezt?
— Egyik jelenet a másik után.

LOGIKA KÉRDÉSE CSUPÁN

Két jóbarát összevesz. Az egyik a veszekedés hevében leszámazza a másikat.
Igy reagál a másik:
— Most csak azt nem tudom, hogy azért vagyok számár, mert a barátod vagyok, vagy számár vagyok és ezért te vagy a barátom...

SKÓCIAI IMPORTVICC

Beteg a gazdag skót. Halálán van. Hivatja a papot és annak panaszkodik:
— Szent atyám, úgy érzem, ütött az utolsó óram. Mit gondol, ha minden pénzemet az Egyházra hagyom, biztos, hogy a mennyországba kerülök?
— Biztosat nem ígérhetek, kedves fiam, de talán meg lehet próbálni...

A FŐNÖK IDEGES

A főnök barátságatlan hangon mordul a tisztviselőre:
— Maga azt hiszi, hogy én idióta vagyok?
— Honnan tudhatnám főnök ur, mikor még csak három hónapja dolgozom maga mellett...

VENDEGJÁRÁS

A vendég becsönget, s noha váratlanul érkezik, nagy örömmel fogadják. Azonnal leültetik az asztalhoz, a ház asszonya találja a vacsorát, a családító itallal kínálja, a gyerekek mulattatják. Egyszer csak — úgy fél óra múlva — csöngetnek.

A házigazda bosszusan megszólal:
— Az ördög vigye el. Ki a feleség lehet már megint...

SZEMORVOSNÁL

Idős néni ül a szemorvosnál. Azt mondja, új szemüvegére lenne szüksége.
— Tessék csak ideülni — mondja kedvesen a szemorvos, miközben megvilágítja a vizsgalótáblát — és olvassa el a néni ezeket a betűket.

— Drága doktor ur — így a néni —, nagyon rossz már az én szemem. Nem olvassam el helyettem?

PRAGAI IMPORT-VICC

A tisztviselő hekopog az igazgató irodájába és így szól:
— Igazgató elvtárs, van egy újítás elképzelésem. Ha bevezeti, sok pénzt takarít meg a vállalat.

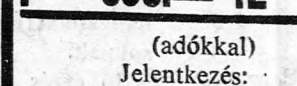
—No, ne mondja. Csak nem akar felmondani nekünk?

Herendi porcelánok

KÁDÁR BELA,
HERMAN LIPÓT,
NEGRÁDI
ÉS MÁS MÁRKÁS
FESTMÉNYEK
KLEIN ANDRÁS
Tel-Aviv,
Rohschild 89.
Telefon: 623-759

HÁTFÁJAS!

isíás, lumbágó ellen viseljen
LUMBO SACRAL
ANATOMIAI ÖVET

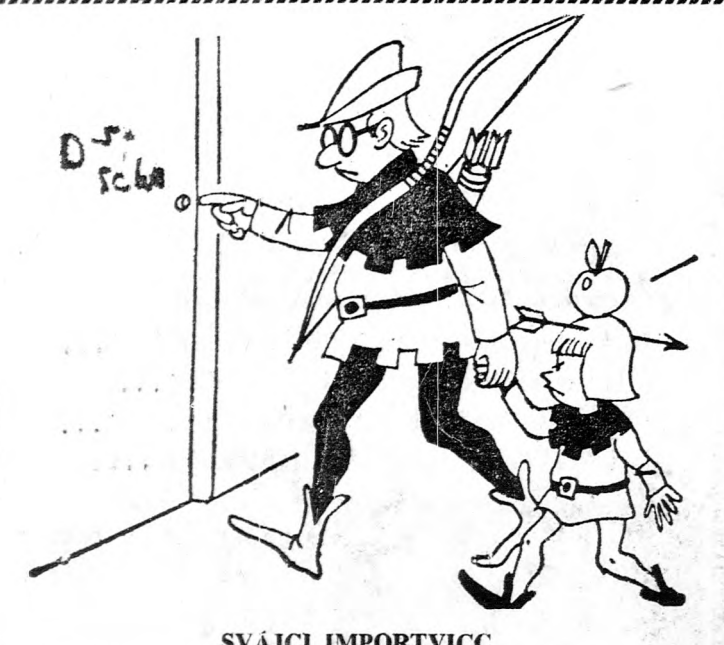

Biztonság Helytelen állás az övvel

Előszézon ár inkluzív sávutot 5 nap teljes penzió 650.— IL (adókkal) Jelentkezés: tel. 067 — 30104/5 POB. 26. Cféat

BOR- ÉS ANTILOP-KABATOK

KESZEN ÉS MERTEK UTÁN KAPHATOK „TRANSILVANIA SZALON”-ban Tel-Aviv, Finn utca 8/6 • Tel. 34103 TÁCHÁNÁ MERKÁZIT

SVÁJCI IMPORTVICC

סודי על-גה ניוון אירופאי לתישי בחנויות מובחרות

EL-GE női szandál. Divatos európai minták. Kaphatók a jobb üzletekben.

Hölgyeim! KIFOGASZTALAN SZABÁSÚ ELEGANS SZOKNYA BINDER KONFEKCIÓ Tel-Aviv, Náchlár Benjámin utca 21, tel 623081 Rendeléseket a fenti címre vállalunk

Waldmann Abraham (Em) otogást tett magyar-zsidó dást, hogy haj gati és idősz Jozsef Áh

Waldmann szelést folytat olyan kezdem szellemi tevé

KÖZEL

Hétfő délután jókésége. Kertész nann Tibor, a te elmöke is, aki ötte. Az elnöksé előkészítéssel ö kai foglalkozott.

A Hitachdul Chug Jöcë Hun Klub, Choma k bor izráeli látog ter a HOH tel déget dr. Neam ponti társelnöke Kertész Pál, az i Országos Közpe Farkas Tibor, sz zette le. A hozz bor megköszönte

Waldmann UHJA amerika Bleich Lajos, a a vezetőség nél kintette a szerve

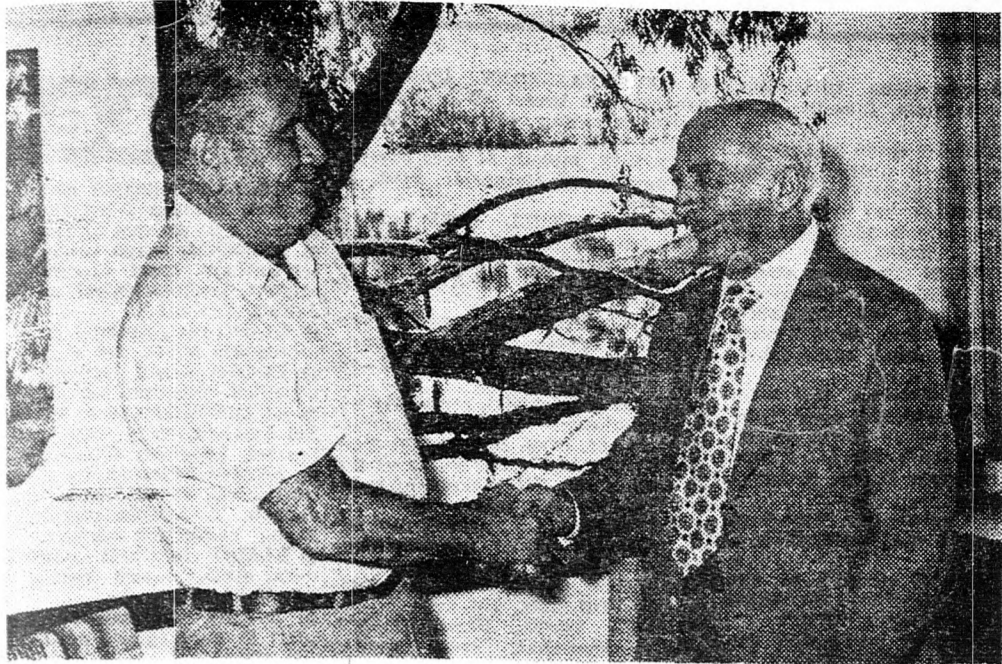
Az Irgun O legutóbbi vezető május 25-iki év geti származású László és dr. B napokban a egyébként felsz iskolai tanár i a vézorskazak gyűjtötte a má Eizikovics pro az országban.

Szerda este gvar Zsidók V 18. évi rendes Sándor elnökö mann Tibor, a ge elmöke és a Shelters for tagja, aki eml Mosenak, az ö nőkének. A C Ferenc vezette man Ávráham Tomashoff a ja, dr. Fried Nordau páhol HOH orsz. el melynek sorá Sándor elnök

Natanján, s estét tartották gátat v. főnök mü könyv sze Dán Ofry, Ró működött köz élő interjut a írónak, majd dott zárszót. estét Tel Aviv turbizottsága, a tel-avivi, a között volt B

Haifán, s dr. Jesurun F hősököt terem

Zsoldos Ar magyar-zsidó Zsidók Világ osztálya által

Waldman J. Tibor, a Magyar Zsidók Világszövetségének központi elnöke, dr. Neeman Ábrahám (Emil), Kertész Pál, dr. Herman Dezső és Farkas Tibor, május 14-ikén tisztelgő látogatást tettek Jozsef Almoginál, a Szochnut elnökénél: A szívvel beszélgés során több magyar-zsidó problémáról tárgyaltak. Többek között felvetették a Szochnut elnökének a kérdést, hogy hajlandó lenne-e Magyar Zsidó Világszövetség meghívására New Yorkba látogatni és időszerű kérdésekről előadást tartani az ott élő magyar-zsidók előtt. Jozsef Almogi kijelentette, bármikor kész eleget tenni a meghívásnak.

Waldmann Tibor, dr. Hermann Dezső, Kertész Pál és Rappaport Ottó beható megbeszélést folytattak az Uj Kelet és a magyar-zsidó szervezetek kapcsolatáról, valamint számos olyan kezdeményezéssel, amely mind izraeli, mind a világ más tájain élő magyar-zsidók szellemi tevékenységének fellendítését célozza.

KÖZÉLETI HIREK

Hétfő délután ülést tartott a HOH orsz. elnöksége, Kertész Pál elnök. Felszólalt Waldmann Tibor, a Magyar Zsidók Világszövetségének elnöke is, aki az elmúlt hetet Izraelben töltötte. Az elnökség a HOH orsz. közgyűlésének előkészítésével összefüggő szervezeti problémákkal foglalkozott.

A Hitachdut Oléj Hungária, Bné Herzl, Chug Jocké Hungaria Jeruzsálem, Aranykor Klub, Choma kölcsönpénztár Waldmann Tibor izraeli látogatása kapcsán vacsorát rendeztek a HOH tel-avivi kultúrtermében. A vendéget dr. Neeman Ábrahám, a MZSVSZ központi társelnöke, majd a szervezetek nevében Kertész Pál, az izraeli tagozat elnöke és a HOH Országos Központ elnöke üdvözölte. Az estet Farkas Tibor, a HOH országos főtájkára vezette le. A hozzászólások után Waldmann Tibor megköszönte a barati fogadtatást.

Waldmann Tibor, — aki egyben az UHJA amerikai szervezetének díszelnöke —, Bleich Lajos, az izraeli szervezet főtájkára és a vezetőség néhány tagja társaságában megtekintette a szervezet ráámát-gáni intézményét.

Az Irgun Olé Mámárossziget b'Jiszráél legutóbbi vezetőségi ülésén elhatározta, hogy a május 25-iki évi ázkáran szóhoz juttatja a szízi származású új olékat, nevezetesen, Tabák Lászlót és dr. Perl Zoltánt, akik az utóbbi hónapokban alijáztak. A gyászünnepeken egyébként felszólal dr. Eizikovics Miksa főiskolai tanár is, az ismert muzikológus, aki a vészország előtti években a helyszínen gyűjtötte a máramarosi chasid zene-folklórt. Eizikovics professzor turistaként tartózkodik az országban.

Szerda este tartotta meg a Choma — Magyar Zsidók Világszövetsége kölcsönpénztára — 18. évi rendes közgyűlését, amelyen Rosenberg Sándor elnök. Megjelent az ülésen Waldmann Tibor, a Magyar Zsidók Világszövetségének elnöke és Sims Elizabeth (Los Angeles), a Shelters for Israel egyesület elnökségének tagja, aki emléklakettet nyújtott át Schwarzw Mosénak, az emberbaráti szervezet izraeli elnökének. A Choma közgyűlést dr. Deutsch Ferenc vezette le. Waldmann Tibor, dr. Neeman Ábrahám, a Világszövetség társelnöke, Tomaschoff Ábrahám, a Szochnut megbízottja, dr. Fried Imre, a Bné Brit-rend tel-avivi Nordau páholyának elnöke és Kertész Pál, a HOH orsz. elnöke köszöntötte a közgyűlést, amelynek során tisztújítás is volt. Rosenberg Sándor elnököt újraválasztották.

Natanján, a WIZO közönsége előtt szerzői estet tartottak Izer Harél, a biztonsági szolgálat v. főnöke, a „A Gribaldi utcai ház” című könyv szerzője tiszteletére. Barzilay István, Dán Ofry, Rössel Mordecháj és Benedek Pál működött közre. Az est folyamán Izer Harél élő interjú adott a műsorban szereplő újságíróknak, majd dr. Berg József főrabbi mondott zárszót. Itt említjük meg, hogy a szerzői estet Tel Avivban a HOH és a Bné Herzl kulturbizottsága, Haifán a HOH rendezte. Mind a tel-avivi, mind a haifai esten a szereplők között volt Rössel Mordecháj is.

Haifán, a HOH „Idősebbek klubja”-ban, dr. Jesurun Elijáhu (Szabó Ödön) „Ez a föld hősöket terem” címmel tartott előadást.

Zsoldos Andor, az Amerikában élő kiváló magyar-zsidó költő volt az előadója a Magyar Zsidók Világszövetsége amerikai tagozata női osztálya által rendezett vidám műsoros délután-

nak, amelyre az Anyák Napja alkalmából került sor. Nánási Joli, a női csoport elnökének bevezetője után, a vendég sajtó verseiből adott elő. A műsorban Roth Carole, Somló Magda, Mauthner Mimi, Teicholz Éva és Neemark Zoltán, továbbá Bogáthy Mihály színművész lépett fel.

A Torontói Magyarajku Zsidók Szövetsége és az Uj Horizont szervezet Izrael-napot rendezett. A kanadai kormány is képviseltette magát az ünnepségen, amelynek Waldmann Tibor és dr. Gulyás Mihály volt a szónoka. A művészi műsorban Gáfi Miklós énekművész és Ben Cion Miller főként szerepet.

A WIZO haifai csoportja sikeres függetlenségi-napi ünnepséget rendezett. Singer Bözsi mondott köszöntőt, majd dr. Scheer Mose adott elő. A műsorban Goldschmidt Judit verseket szavalt, Winkler Jechák harmonizált.

Szenes Béla életéről, valamint írói tevékenységéről adott elő dr. Buk Mirjám, a WIZO haifai szervezetének irodalmi estjén, amelyet ezúttal a HOH térben rendeztek. Goldschmidt Judit az író műveiből adott elő. Rosen Frida vezette be az estet.

A cfáti Rotary klubban Cvi Goldfarb tartott előadást az egykori magyarországi elnöki mentőmunkáról. Galili G. Frvin elnök vezette be az előadást.

EGYMÁS KÖZÖTT SZEMÉLYI HIREK

Sok jókívánsággal vették körül a héten Marton Ilona műfordítót — Léon Uris „Exodus” című regénye és más könyvek magyar tolmácsát —, unokája. Doron Chánán (Ávisáj Lóor és Eliseva elsőszülött gyermeke) születése alkalmából.

Kfár Glückson kibuchban, kilencvenötödik születésnapján, szeretettel ünnepelték özv. Kauders Vilmosnét — a néhai dr. Kauders Ben Cion édesanyját.

Rosenberg Sándor, a Choma kölcsönpénztár elnöke, a héten házasságot kötött Gerson Zelmával.

Vágó József Pécsről család látogatásra és országnézésre érkezett. A WIZO natanjai szervezetében a vendég izraeli hozzátartozói, Schwarz Mirjám, Singer Ilona és Schwarz Irma fogadtatást rendeztek.

Sokan üdvözölték Cfáton Harel Johnyt és Évát, abból az alkalomból, hogy leányunokájuk született.

New Yorkban nagy részvét mellett rendezték meg Wittman Irma ázkáráját és felavatták a sírkövét. Az elhunytban Wittman Pál, a Bné Cion szervezet „Dunántúli” páholyának elnöke, édesanyját gyászolja. Az ázkára liturgiai funkcióját Grosz Ernő főként látta el.

New Yorkban, hosszú betegség után meghalt Feltman Málk Margit, Feltman Józsefnek, a Magyar Zsidók Világszövetsége amerikai tagozata v. elnökének felesége. A temetésen több ezer ember vette körül részvéttel a gyászoló férjét. Bert Siegel főrabbi vezette a gyászszertartást, s dr. Carmilly-Weinberger Mose egyetemi tanár, volt kolozsvári főrabbi, mondott gyászbeszédet. A sírnál Feltman József és az elhunyt fivére, Grünwald Tibor mondott káddist.

MÁRAMAROSSZIGET

mártirjainak ázkárja

kedden, május 25-én este 7 órakor lesz Tel Avivban, a Jesurun templomban, Zamenhoff utca 37.

Közreműködnek: Reich Jehosua, Rabbi Ábrahám Chájim Herskovics, Fuchs Feri, Salamon Ábrahám főként és Schön Dezső. Találkozás a templom előtti térségen 5-7 között. Irgun Olé Mámárossziget B'Jiszráél vezetősége

Margitta és Környékéről Származók Egyesülete a Briszk Jesiva székhelyén

Natanja, POB. 220, Tel. 23130, Olé Hágárdom 27

A TORA-TANULÁS ÉS IMÁDKOZÁS NAPJA

Az alábbiakban közöljük a június 1-én (ב'ש"ז) megtartandó

ÁZKÁRA

egész napi programját, amelyet — mint minden évben, — a natanjai Briszk Jesiva helyiségében tartunk:

- 9.00: Sáhárít ima utána misnájezt tanul Jehosua Lebovits Reggeli
- 10.30: Ráv Chájim Dávid Jozsef Talmud siurja
- 11.30: Ráv Oser Lurie Talmud siurja
- 12.30: Thilemet mondunk és imádkozunk mártirjaink emlékére
- 13.00: Mincha ima
- 13.30: Ebéd Szjúm: Jozsef Áháron Bernáth
- 15.00: Az emlékönyv szerkesztőbizottsága megtekintésre bocsátja az addig elkészült anyagot (írvit és magyar szöveg) Baráti találkozó
- 16.00: A résztvevők ünnepélyes fogadása, emlékek felidézése, Katz Márton (Juci)
- 17.00: Mincha ima **ÁZKÁRA** a margittai születésű Ráv Mendel Taub, Kálever rebbe **Razler rebbe** fia közreműködésével Gyászbeszéd: Ráv Jehosua Briszk Zárószó a Kálever rebbe.

Emlékmécses gyújtás és Kádís hétfőn este.

NYIREGYHÁZA ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRAJÁT

május 25-én, kedd délután 5 órakor tartjuk Rámát-Gánban, a Bét Háezrach nagytermében, a város házával szemben. Megnyitja: Ejlion Ábrahám. Emlékbeszéd: Dr. Berg József főrabbi. Liturgia: Herstik Eliezer ráámát-gáni főkéntor. Felejthetetlen drágáink emlékezetén testvéreink teljes számban való részvétele erkölcsi kötelesség! Terem 4 órától nyitva.

BEREGSZÁSZ ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRAJÁT

szeretett hozzátartozóink emlékére május 25-én, — kedden d. u. 5 órakor tartjuk a Bét Cionéj Amerika nagytermében, Tel Aviv, Dániel Frisch utca 1.

Ázkára előtt 3 órakor találkozó ugyanott.

A VÁAD

SZATMÁR ÉS KÖRNYÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRAJA

hétfőn, május 31-én, este 7 órakor lesz Tel Avivban, a Jesurun templomban, Zamenhof utca 37.

Találkozás a templom előtti térségen 5-7 között.

Irgun Jockéj Szatmár V'hászvivá

Abauj-megye volt hitközségei! Szikszó, Szántó, Forró, Encs, Gönc és vidékeik mártirjainak ázkáráját

május 24-én — ב'ש"ז — hétfőn délután 6 órakor tartjuk a bné-bráki Mártir-terünkben, Majmon utca. Mindenkit elvárunk.

AZ EMLÉKBIZOTTSÁG

Mifaléj Cviá, Hádpászá V'aspára B. M., Tel-Aviv, Hábarzel utca 16 • Telefon: 477 141/2 75-ös autóbusz a Tácháná Merkázitól

keres FELELŐST NYOMDAFESTÉK KONYHÁBA

A legjobb feltételek a szakmában. Jelentkezés: tel. 477 141/2, délután 13.30-15.30 közt

»SAXONIA«

TEXTILGYÁR

BNE-BRÁK * KINERET UTCA 3 TELEFON: 78-81 21

KERES:

- ★ SCHLICHTERT
- ★ SCHERERT (szalaghoz és cédulához)
- ★ SEGÉDET/NÖT A SCHERER MELLÉ (könnyű munka) A MUNKA KÉT MÚSZAKBAN, REGGEL ÉS DÉLUTÁN. JELENTKEZÉS CSAK DÉLELŐTT

Felejthetetlen drága jó férjem, öcsém, nagybátyánk, rokonunk, jóbarátunk

JAKABI MOSE CHAJIM

(JAKABFI MIKI) Gyulafehérvár — Alvinc — Medgyes — Bné-Brák **ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT** 1976 május 24-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk a petachtikvai Sgula temetőben. Autóbusz indul a Sikun Hé, Cirelson utca 36. sz. háztól, 3.45 órakor. **A CSALÁD**

Felejthetetlen szeretett férjem, édesapám, nagyapám, rokonunk

SALAMON (SZINI) SEIDENFELD

hosszú szenvedés után elhunyt — és 1976 áprilisában eltemettük. Nyugodjon békében. Felesége: Gizé (szül. Grünblatt). fia: Gyuri, öccse: Feri, unokája: Józsika Brooklyn 37-15, 13 Ave, 11218

Megboldogult drágánk

Goldstein Béla (Báruch)

elhunytának slosimján **ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST** tartunk 1976 május 26-án, — szerdán délután 4 órakor a rechovoti új temetőben. Autóbusz indul lakásunktól, Rechovot, Benjámin u. 11, délután 3.30-kor. **A GYÁSZOLÓ CSALÁD**

Felejthetetlen drága férjem, édesapánk, testvérem, unoka-testvérünk, sógorunk

Friedmann Izráél

Ujváros — Párdész-Cháná elhunytának első évfordulóján **ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST** tartunk 1976 május 25-én, — kedden délután 5 órakor, a párdész-chánái temetőben. **A CSALÁD**

Megboldogult drága anyánk

WEISZ EMILNE ESZTER

Budapest — Tokaj — Jeruzsálem **ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT** 1976 május 26-án, — szerdán délelőtt 9.30-kor tartjuk a Hár Hámenuchot temetőben. — Találkozás az Egged bejáratánál. Gyászoló gyermekét: Neuwirth Hédi, Rogner Mirjám, Mose Wesz Chori és családjaik

KULÖNFELE

MUPOGASOROK javítások, tökéletes hidak gyorsan készí... KULÖNFELE ALIAS... MUPOGASOROK javítások, tökéletes hidak gyorsan készí...

LAKÁS

KULÖNFELE 2 szobas komp... KULÖNFELE 2 szobas komp... KULÖNFELE 2 szobas komp...

ADÁS-VÉTEL

FALI FOGASOK (30 modell), tük... ADÁS-VÉTEL... FALI FOGASOK (30 modell), tük...

HAZASSÁG

DALIA ajánlata - szép, egyedül... HAZASSÁG... DALIA ajánlata - szép, egyedül...

ÜZLET

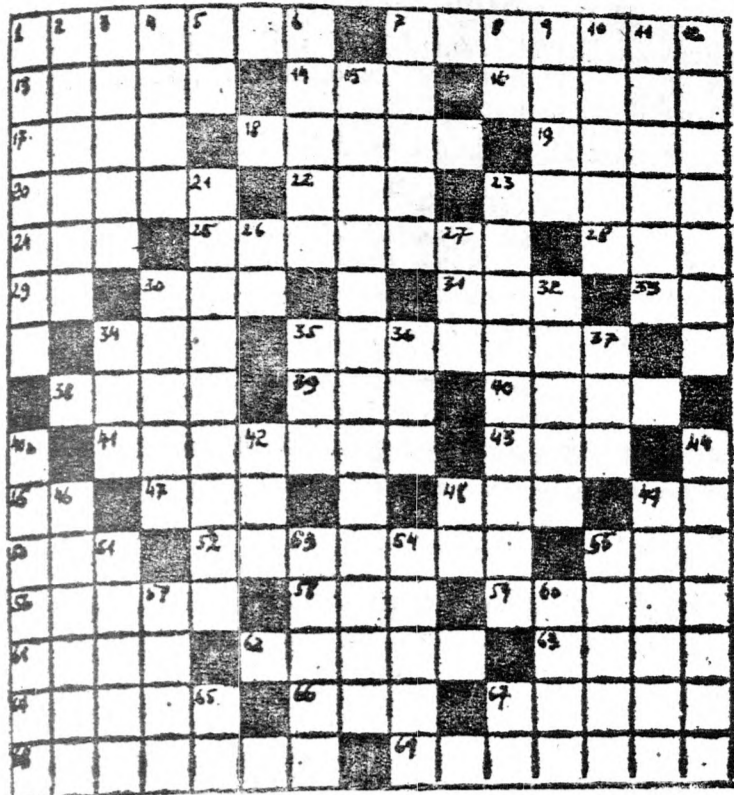
CSALÁDI okokból eladó Mini... ÜZLET... CSALÁDI okokból eladó Mini...

JERUZSÁLEM

JAN SADOVSKY agaszati taha... JERUZSÁLEM... JAN SADOVSKY agaszati taha...

UJ KERES... MINDIG... WIZO... KALIS... Több... Szer...

KERESZTREJTVENY 125

Vízintés. 1. Észak-olaszországi helység az északi Appenninek lejtőjén...

NYÁRON IS! vannak esték és esténként a villanókészülék világossá teszi a szobát...

UGYNÖKÖT KERESUNK aki ért a konfekcióhoz és legalább ötven konfekcióhelyet ismer...

Idősebb személyt felvesszünk TELJES ELLÁTÁSSAL, kellemes otthonunkba...

HABIMA

Tel-Aviv, május 22., szombat A NÉP ELLENÉGE A kisteremben KADIS

Tel-Aviv, Beér Jehuda 54 Tel. 2-6-701

Jelenleg Ausztriában élő, 50 éves, nőlen, alacsonytermetű férfi (félszülő az anyja után)...

Dr. OETKER'S készítmények kaphatók: HIBO, Jeruzsálem, KOLBO-SHALOM, Tel-Aviv

KÜLÖNLEGES KIARUSÍTÁS SZOMBAT ESTE

7 órától 11-ig és egész héten; különböző plasztik bútorok, service-szereknyek, fürdőszobaszekrények és moduláris polcok...

5736. Ijjár 21. 1976. május 21. PÉNTEK

Gyertyagyújtás Jeruzsálem 5.54 Tel Aviv 6.12 Haifa 6.06

HETI SZAKASZ

BECHUKOTAJ Vajkára könyvek utolsó heti szakasza. Háttár: „ADONAJ UZI UMAOZI” Jeremiás 16/19-től 17/14-ig bezárólag.

ÜGYELETES OTGYOSZTERIAK

PÉNTEK Slomó Hamelech, reconv Slomó Hamelech 78, tel. 246461

A BNÉ HERZL

KÖZLEMÉNYEK LEVELEIM: P.O.B. 4472

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

KERESIK A TEL-AVIVI HOH UTJAN: Külföldről keresik Grotta Miklóst...

EUROMUR

Áriél - Roller bemutatják SIMON DZIGAN ÉS EGYÜTTESE

MUSOROS TEAESTET

rendezünk. JOM JERUSALAJIM alkalmából.

dr. Neeman Avrahám a M. Zs. Világzövetségének központi társelnöke.

dr. Gonda Mose történész, Natanja, részvételével.

Goldberger Árje főkéntor - cházánut és jiddis énekszámok harmonika kísérettel.

TEL-AVIV - „Ohel-Sém” hétfő, 25.5 - 8.30

RECHOVOT - „Bét Haám” szerda, 26.5 - 8.30

JERUSALEM KÖNYVTÁR

Rehov Javec 2

Chug Jocé Hungária

Jeruzsálem • Agripas 8 Május 26-án, szerdán este 7 órakor, moadonunkban

Különleges ajánlat! Uj tenor- és alt-szaxofonok MERSEKELT ÁRAKON

VASALÓT/NÓT MINŐSÉGI ELLENŐRT (kontrollort) keres SRIGOR • BNÉ-BRÁK

HOB • Jeruzsálem A Hitachdut Oléj Hungária helyiségében (Roth Kultur-otthon, Jaffa u. 84. szám.)

AMERIKAI RUHAK OLCSÓ KIARUSÍTÁSÁT rendezői, jótékonyági akció keretében.

A vásár május hó 24-én, hétfőn délelőtt 10 - 1-ig és délután 5-8 óráig tart. A VEZETŐSEG

15.00: GYORSABBAN, MAGASABBRA, EROSEBBEN - Sport az ifjuságnak

15.30: A SZOMBAT FOGADASA

18.02: Arab játékfilm

20.05: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE és a HETI SZIDRA

20.20: HANGOS HETI HIRADÓ

21.20: VII. EDWARD - VII. rész: „Drága herceg” (1874-1878) - Edward ujjab bonyodalmakba keveredik és párbajra hívja Lord Randolphot.

22.10: MENDELSSOHN: HEDEGÜ, CESELLO ÉS ZONGORA TRÍÓ, op. 49. Előadja: Isidore Cohen (hegedű), Bernard Greenhouse (cselló) és Menachem Pressler (zongora)

22.40: PETROCELLI - „Az író terrorja”. Az ügyvéd egy asszonyt véd, akit azzal vádolnak, hogy megölte a szenzációhajtászó könyvet kiadni készülő író.

23.30: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

ISKOLATEVE 8.15: Matematika a 7. osztálynak

8.40 Irodalom a 7-9 osztálynak

10.00: Biológia a 10. osztálynak

11.05: Énekeljünk egy dalt

12.00: Biráskodjunk!

16.00: Japán népre

16.18: Angol nyelvelveke felnőtteknek

16.31: Balesetmegelőzés

16.40: Könyvrésztlet

SZOMBAT 18.02: RAJZFILMEK

18.45: SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR zsidó és arab művészek közreműködésével

20.00: JUCHA ELIDAHU NÁ VON DALABÓL énekel Jehoram Gaón.

20.30: MABAT HIRMAGAZIN

21.00: SPORTHIRADÓ

22.00: BANACEK - „A paragon heverő tárgya”

23.10: Foy mondat a Szentírásból. HIREK.

1976. május 21, péntek 5736. Ijjár 21.

ALLANDÓ HIRKÖZLES 8.00, 8.00, 16.00, 11.00 (könyvtári néber nyelvén), 12.00, 13.00

S-MUSOR (hangos) 8.05, 18.00 (és naponta), 8.05, 18.00 (és naponta), 12.00, 13.00

A HADSEREG RÁDIÓJA Oránkénti hírszolgálat a nap 24 órájában, valamint hírmagazin 3.05-től 9 óráig, 17.05-től 18.30-ig és 23.40-től 24-ig.

A-MUSOR 8.10: Reggeli zene, 10.15: Elemtáknak, 12.05: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 14.10: Anyáknak és gyerekeknek, 15.05: A szombat fogadása, 16.10. Levelék a szerkesztőhöz, 17.05: Hanglemek, 18.30: Irodalom, 19.05: Az elmúlt héten történt, 20.05: Ima és dal, 20.30: Klasszikus zene, 22.05: Hangjatek, 23.05: Vivaldi művek, 0.10: Hátkivá.

B-MUSOR 8.10: Reggeli zene, 10.05: Nálunk lithon, 11.45: Néhány perc, 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Párjelenetek, 14.10: Itt-ott és mindennél, 16.10: Zenés hétvége, 17.05: Érdekes történet, 18.05: Lelki élet, 19.05: Szombati dalok és slágerek, (H-műsor), 21.05: Filmmene, 23.05: Sör és hangulat 1.05: Hátkivá.

A HADSEREG RÁDIÓJA 9.05: Üdvözlét dallal, 10.05: Kedvelt lemezek, 12.05: Söfőröknek, 14.05: Slágerek, 15.05: Két óra Záharrá Chárirájjal, 17.05 Rádióvita, 19.05: Didi Menusz műsora, 20.35: Ágnon novellája, 21.05: Könyvi lemezek, 22.05: Ki vánsgimisor, 23.05: Táncczene, 2.05: Slágerek reggel 6 óráig.

1976. május 22, szombat 5736. Ijjár 22.

A-MUSOR 8.05: Művészelemek, 9.05: A tudomány világából, 9.30: Zenei fejtörő, 11.05: Hangjáték, 13.05: Könyvi zene, 14.10: Anyáknak és gyerekeknek, 15.05: Hegedűszámok, 16.10: Zenés találkozó, 17.05: Jiddis dalok, 17.30: Művészeti magazin, 19.05: Recl-tál, 21.05: Hámadvil és Melavé Malká, 22.05: Rádióvita, 23.05: Kamarazene, 0.10: Hátkivá.

B-MUSOR 8.10: Szombat reggeli dallamok, 10.05: Egy kedvelt énekes, 11.05: Brazil zene, 12.05: Párjelenetek, 13.05: Minden kezdet..., 14.10: Tárt ajtókkal, 15.05: Gólok és dalok - labdarugómerközések részleterményeknek közve titése hanglemekkel tarkítva, 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.30: Sport, 19.05: Kedvelt dalok (H-műsor), 21.05: Sportmagazin, 22.05: Jazz, 22.05: Folklor műsor, 23.05: Rádiótek, 1.05: Hátkivá.

A HADSEREG RÁDIÓJA 8.05: Szendvic, 10.05: Csodás dalok, 12.05: Rádiójáték, 13.05: Interjú, 14.05: Déli párbaj, 15.05: Kedvelt lemezek, 17.05: Ágnon novellája, 18.05: Megemlékezés, 20.05: Ugyanabban az ügyben, 21.05: Hagyományok, 21.30: Könyvi lemezek, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

HAIFAI MOZIK MUSORA

ÁCMON - A POFON RON - A BLONDY ÁRMON - AZ ÁLLKAPOCS ORAH - SZERENCSETLEN DELUTAN ÁMFI - TALÁLD KI, KI JÖN... MIRON - AZ ÉLET KETTESBEN

FORD ELNÖK GOLDA MEIRNEK:

AMERIKA GONDOSKODIK IZRAEL SZÜKSÉGLETEIRŐL

A volt miniszterelnök Jicchák Rábin szóbeli üzenetét adta át a Fehér Házban lefolyt találkozón — Rockefeller: Izrael számíthat Amerika hű barátságára

Washington. (STA). — Gerald Ford elnök megígérte Golda Meirnek, hogy folytatja Izrael katonai és gazdasági megerősítésének politikáját és amint jóváhagyják az új segélytörvényt, Izrael rá fog jönni, hogy gondoskodik alapvető katonai és gazdasági szükségleteiről. Az elnök megismételte, hogy a segélytörvény vétója semmiképpen sem irányul Izrael ellen, amely Amerika pénzügyi nehézségeiből és belpolitikai okokból ered.

Az amerikai elnök 50 perc megbeszélést folytatott a Fehér Házban a volt miniszterelnökkel, aki néhány szóbeli üzenetet adott át neki Jicchák Rábin miniszterelnöktől. Az amerikai elnök kijelentette az újságírók előtt, hogy örül a lehetőségnek a találkozásra Golda Meirrel, aki „korunk egyik kimagasló személyisége”.

Washingtoni jelentések szerint Izrael már előleget kapott az amerikai kormánytól a folyó év segélyére 50 millió dollár összegben.

A detektívek jobbák

Erdekes labdarugómérkőzést bonyolítottak le a napokban a chiloni Hápoel pályán. A rendőrség detektívcsapatjának válogatottja mérte össze erejét a chiloni rendőrállomás legénységével.

A detektívek végülis legyőzték a rendőroket, amit főleg jobb testi kondíciójuknak köszönhetnek. A győztes csapat és a mezőny legjobbja Meir Báreket volt, aki mellesleg futballbíró is — és arról nevezetes, hogy a zsebtolvajok 1. számú ellensége. A győztes gólt a 25-ik percben Sálom Orkávij fejelte, Báreket beadásából.

A mérkőzés érdekessége, hogy mindkét csapat játékosai gyakran éles vitába keveredtek a játékvezetővel — Jicchák Goldstein törzsmesterrel és sem a detektívek, sem a rendőrök nem bizonyultak „törvénytisztelőnek”. A meccset a játékosok kollégáinak nagy száma nézte végig és „renitens” viselkedésük sok munkát okozott a pálya rendfenntartó közegeinek... (d. d.)

Elhunyt

Martin Bielski

Tel Avivban tegnap 55 éves korában szívroham következtében hirtelen elhunyt. Martin Bielski újságíró, a németnyelvű Israel Nachrichten című napilap szerkesztője titkára. Bielski 1939-ben menekült Németországból Bolíviába, ahol egy zsidó lapot szerkesztett, majd 1953-ban alijázott feleségével és évek óta a német lap szerkesztőségének tagja volt. Halálát felesége és két fia gyászolja.

Karinthy: HEUREKA

490 oldal, díszkötés, 25.— font.

A FÖLD ORSZÁGAI

(kis világlexikon) 36.—

HADASH

Nesz Ciona utca 4, Tel Aviv, (Járkon szállónál), Tel. 59684

* AZ „IZRAELI KURIR”

készült június számában Szene Erzs, György Klára, Gondos Margalit, Székely Molnár Imre és Rezes György eredeti írásai. Dr. Friedmann Aurél, a volt muszokokat érdeklő írása. Ragyogó cikksorozat Rejtő Jenőről. Humor, keresztretjvények. Biztosítsa példányát Haifa, POB. 6204.

UJ KELET

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

חנות יודים בתיאטרון גשר התעופה
השוכנת ברחוב
המערבית 17 תל אביב
מחירים: 100 שקלים
בלי אגודת רחוב הרצל 100 שקלים
082

részt Izrael amerikai gabona-bevásárlására fordítják.

Szimchá Dinitz izraeli nagy-

követ diszvacsorát rendezett Golda Meir tiszteletére. A volt miniszterelnök ezalkalommal tartott beszédében arra figyelmeztette hallgatóit, hogy

ne vonjanak le helytelen következtetéseket az izraeli belső viszályokról szóló hírekről.

ből és a kormány elleni bírálatból.

„Veszélyes helyzet esetén Izrael népe teljesen egységes, szilárdan el van köelve függetlenség védelmére és tudatában van történelmi felelősségének, amelyet a zsidó nép története rórá. Izrael olyan békére törekszik, amely lehetővé teszi életbenmaradását, de senkitől sem kapunk ilyen békét ajándékként” — mondotta Golda Meir.

Nelson Rockefeller alelnök, aki a diszvacsora vendégei között volt, váratlanul szólásra jelentkezett és pohárköszöntőjében a legmelegebb elismerés hangján dicsérte Golda Meir kimagasló személyiségét.

„Kijelentem, hogy Izrael számíthat Amerika őszinte és hű barátságára. Izrael oldalán fogunk állni mindaddig, amíg létrejön a remélt béke”

— jelentette ki Rockefeller alelnök.

Golda Meir és Ford elnök találkozóján résztvett az amerikai nemzeti biztonsági tanács elnöke, B. Scowcroft tábornok,

valamint Szimchá Dinitz nagykoet. Ezért feltételezik, hogy a beszélgetés kiterjedt a katonai segély és a fegyverellátás alapvető kérdéseire is, az általános közéleti helyzettel kapcsolatban. Többek közt a libanoni helyzet kihatásairól is tárgyaltak. Az izraeli települések kérdése nem merült fel a megbeszélésen.

Golda Meir, aki az Egyesült Gyűjtőakció kérésére utazott Amerikába, hogy számos gyűlésen tartson beszédet, ünnepélyes szertartáson átvessi a 15 millió tagú CIO-APL szakszervezeti központ kiténtését is.

Felejthetetlen drágánk

BRESZLER-SCHWARTZ GEORGETTE-GYÖRGYI

Kolozsvár — Tel-Aviv

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

május 25-én, kedd délután 4 órakor tartjuk a chiloni temetőben.

Résztevőkkel autóbussz indul a Habima-térről pontosan 3.30 órakor.

Találkozás a temető új bejáratának jobb oldali részén, 4 órakor.

Gyászolják: vigasztalhatatlan szülei: Schwartz Mose — Miklós és Magda (Kolozsvár — Tel-Aviv)

testvére, Etan (Schwartz) Róbert, sógornője, Márta, unokahuga, Ronit és nagynénjei

Felejthetetlen szeretett drága férjem, édesapám, apósom, nagyapám, testvérem

STANITZ (TIBI) TEODOR ז"ל

Subotica — Kirját-Motzkín

elhalálzásának slosimján

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

tartunk vasárnap, 1976 május 23-án délután 4.30-kor a cur-sálomi temetőben.

Külön autóbussz indul délután 4 órakor Kirját-Motzkín, rechov Aharon 7. szám elől.

Mindazoknak, akik részvétüket személyesen vagy levélben kifejezték, ezuton mondunk köszönetet.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen szeretett drágánk

SZENDER ILA ז"ל

Budapest — Szatmár — Haifa

elhunytának első éve leteltével

ÁZKÁRÁT

tartunk 1976 május 23-án, vasárnap délután 4 órakor a haifai új temetőben, Kfár Számír.

Külön autóbussz indul 1/24 órakor az Ejlát utcai templomtól (Nevé Säänán) és megáll a Migdál Hámájimnál és onnan folytatja útját a temető felső bejáratáig.

A CSALÁD

Felejthetetlen szeretett feleségem, anyánk

GILA SCHÁCHÁR ז"ל

szül. KAIN IREN — Brassó

elhunytának első évfordulóján, 1976 május 27-én, — כ"ז באייר תשל"ו — csütörtök délután 3 órakor

ÁZKÁRÁT

tartunk a jeruzsálemi Hár Hámenuchot temetőben. Találkozás a temető kapuja előtt 2.45-kor.

A CSALÁD

Felejthetetlen, drága, szeretett férjem, apám, nagyapám

FRIEDMANN AKIBA (KÁROLY) ז"ל

Máramarosziget — Arad — Natanja

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

május 24-én, hétfőn délután 3 órakor tartjuk. Autóbussz indul a lakástól, Sohám u. 6.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Mély fájdalommal közöljük drága édesanyánk, nagyanyánk, nagynénénk

FRIDA DANZIG szül. Lichtner

elhunytát. Temetése ma, 1976 május 21-én, péntek déli 12 órakor a városi halottasházból, Tel Aviv, Dáfná u. 5., a chiloni temetőbe.

Autóbussz áll a kisérők rendelkezésére.

Gyászolják: fiai: Artur Fleisch — Rámát Gán, Nátán Fleisch — Kibuc Jechiám, Ari, Emil, Doby — Rámát-Gán, fivére: Laci Heinrich Lichtner Galánta — CSR, Kurt Danzig, London, unokái és a baráti kör

Szeretett drága családfőnk

HÁLÉVI JEHUDA ז"ל (Lévai Jenő)

Kolozsvár — Brassó — Akkó

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

1976 május 25-én, kedden délután 4 órakor tartjuk az akkói temetőben.

Autóbussz indul a gyászháztól, Akkó, Ben Ámi u. 43., délután 3.4-kor.

Emléke örökké élni fog szívünkben. Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik mély fájdalomukat személyesen, vagy írásban nyitheti igyekeztek.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága feleségem, testvérünk, sógor-nőnk, nagynénénk, rokonunk

KUPFER ELZA ז"ל szül. Herskovits

Bukarest — Rechovot

slosimja leteltével

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

tartunk 1976 május 24-én, hétfőn délután 1/22 órakor a rechovoti temetőben.

Külön autóbussz indul a lakástól, Rechovot, rechov Trumpeldor 17.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága férjem, apám, nagyapám

DEUTSCH GÉZA GERSON ז"ל

Hunyad — Gyulafehérvár — Haifa

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

1976 május 23-án, vasárnap délután 4 órakor tartjuk a haifai új temetőben, Kfár Számír.

Külön autóbussz indul délután 3.30 órakor a lakástól, Haifa, Sd. Rothschild 28.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága férjem, apám, nagyapám

FETTMAN (Józsefné) MARGIT ז"ל

elhunytát.

A megboldogult mintaképe volt a nemes magyar-zsidó hagyományok szellemében élő zsidó asszonynak. Szerveztünk kegyelettel megőrzni emléket és nevére fákat ültet a Szent Városban.

A CSALÁD

Megboldogult drága apukánk, testvérünk, apósumk, nagyapánk, dédapánk

GRÜNWALD SAUL BÁRUCH (Béla) ז"ל

Debrecen — Bné-Brák

elhunytának slosimján

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

tartunk május 24-én — כ"ד אייר תשל"ו — hétfőn délután fél 5-kor Bné Brákbán, a zichron-meiri temető Halperin részében.

Autóbussz indul Bné-Brák, Tárfon u. 1., (a nagytéplommal szemben), délután 4-kor és a Bét Ávot Vizsnictől 4.15-kor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Szeretett édesapánk

BAUM KÁROLY ז"ל

Bonyha — Marosvásárhely — Herzlia

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT

1976 május 25-én, kedden délután 4 órakor tartjuk a herzliai temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

ALAPÍTÓ F...
140 AGO...
JOR...
Moszkva le...
Amman (UP...
jetünőtől szer...
fejtették ki teg...
hatnapos látoga...
tes szoviet hadi...
parancsnoka is...
dótség élén id...
adott kifejezést...
veszi a Szovietu...
erősítésének kor...
Kutachov ma...
alatt találkozott...
lyal, valamint a...
nizsterrel és az...
nokaival, látoga...
légihaderő táma...
mint a hadsereg...
Valószínűleg...
vel Kutachov n...
léseinek formál...
gett Husszein k...
pén Moszkvába...
vábbi tárgyalás...
Szovjetunió vez...
Jád Eljáhu s...
Izrael — Né...
100...
Izrael váloga...
te legyőzte Ny...
kosárlabda csap...
Jád Eljáhu neg...
lefolyt mérköz...
mény 100:80 (5...
Ez a találkozá...
zés volt a nem...
rópa Kupa ke...
tán, kedden...
ugyanitt játsza...
válogatottjával.